ES DE VICENTE DE LA FUENTE.

E. 1 C. 6 F. 1

BX
3704
.A2
1568
JESUITICA

LITTERAE APOSTOLICAE, QVI-BVS INSTITVTIO, CONFIRMATIO, & varia Priuilegia Socie-tatis IESV conti-nentur.

ROMAE, in Collegio Societatis IESV.

M D. LXVIII.

Cum facultate Superiorum.

*

PAVLI III.
BVLLA PRIMA INSTITVTIONIS, ET CONFIRMATIONIS SOCIETATIS IESV,

cum reſtrictione numeri ad perſonas ſexaginta dumtaxat, Anno M. D. XL.

Paulus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

REGIMINI Militantis Eccleſiæ, meritis licet imparibus, diſponente Domino, præſidentes, & animarum ſalutem, prout ex debito paſtoralis officij tenemur, ſolicitis ſtudijs exquirentes, fideles quoslibet, qui vota ſua in id exponunt, Apoſtolici fauoris gratia confouemus, aliasq; deſuper diſponimus, prout tẽporum, & locorum qualitate penſata, id in Domino conſpicimus ſalubriter expedire. Nuper ſiquidem accepimus, quod dilecti filij, Ignatius de Primi de

cem Patres Societatis.

Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, necnon Claudius Iaius, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Xauier, necnon Alfonſus Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan. Viſen. Ebredunen. & Palentin. ciuitatum: & diœc. reſpectiue, in artibus Magiſtri, in Vniuerſitate Pariſienſi graduati, & in theologicis ſtudijs per plures annos exercitati, Spiritu ſancto, vt pie creditur, afflati, iamdudum è diuerſis mundi regionibus diſcedentes, in vnum conuenerunt, & ſocij effecti, abdicatis huius ſeculi illecebris, eorum vitam perpetuo domini noſtri Ieſu Chriſti, atque noſtro, & aliorum ſucceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum ſeruitio dedicarunt, & iam quā pluribus annis laudabiliter in vinea Domini ſe exercuerunt, verbum Dei, præuia ſufficienti licentia, publice prædicando, fideles priuatim ad bene beateq; viuendum exhortando, & ad pias meditationes excitando, hoſpitalibus inſeruiendo, pueros, & perſonas rudes, ea, quæ ad Chriſtianā hominis inſtitutionem ſunt neceſſaria, docendo, et demum omnia caritatis officia, & quæ ad animarum conſolationem faciunt, vbique terrarum, vbi peregrinati ſunt, multa cum laude obeundo.

Prima Patrum exercitia.

ab *Cumque ad hanc almam vrbem ſe contulerint, &*

in

in caritatis vinculo perſiſtentes, ad perficiendam, & conſeruandam eorũ ſocietatis in Chriſto vnionem, quandam viuendi formulam, iuxta ea, quæ ad propoſitum ſibi finem conducere vſu didicerũt, euangelicis conſilijs, & canonicis Patrum ſanctionibus conformem ediderint; factum eſt, vt ipſorum ſociorum vitæ inſtitutum, ſub dicta formula comprehenſum, non ſolum à multis probis viris, et Deum zelantibus laudetur, verum etiam à quibusdam ita approbetur, vt illud etiã ſequi velint. Formulæ autem prædictæ tenor ſequitur, & eſt talis: Quicunque in Societate noſtra, quam IESV nomine inſigniri cupimus, vult ſub crucis vexillo Deo militare, & ſoli Domino, atque Romano Pontifici eius in terris Vicario ſeruire, poſt ſolemne perpetuæ caſtitatis votũ, proponat ſibi in animo, ſe partem eſſe Societatis, ad hoc potiſsimum inſtitutæ, vt ad profectum animarum in vita, & doctrina Chriſtiana, & ad fidei propagationem, per publicas prædicationes, & verbi Dei miniſterium, ſpiritualia exercitia, & caritatis opera, & nominatim per puerorum, ac rudium in Chriſtianiſmo inſtitutionem, ac Chriſti fidelium, in confeſsionibus audiendis, ſpiritualem conſolationem præcipue intendat; curetque primo Deum, deinde huius ſui inſtituti rationem, quæ via quædam eſt ad illum, ſemper ante oculos ha-

Inſtituti Societatis formula.

Votum caſtitatis.

Finis inſtituti.

Inſtitutio puerorum.

 bere,

bere, & finem hunc ſibi à Deo propoſitum totis viribus aſſequi, vnusquiſque tamen ſecundum gratiam ſibi à Spiritu ſancto ſubminiſtratam, & vocationis ſuæ proprium gradum, ne quis forte zelo vtatur, ſed non ſecundum ſcientiam. Cuius proprij cuiuſque gradus iudicium, & officiorum diſcretio, ac diſtributio tota ſit in manu Præpoſiti ſeu Prælati, per nos eligendi, vt congruus ordo ſeruetur, in omni bene inſtituta communitate neceſſarius. Qui quidem Præpoſitus de conſilio conſociorum, Conſtitutiones ad conſtructionem huius propoſiti nobis finis conducentes in conſilio condendi auctoritatem habeat, maiori ſuffragiorum parte ſemper ſtatuendi ius habente. Conſilium vero intelligatur eſſe, in rebus quidem grauioribus, ac perpetuis, maior pars totius Societatis, quæ à Præpoſito commode conuocari poterit: in leuioribus autem, & temporaneis, omnes illi, quos in loco, vbi Præpoſitus noſter reſidebit, præſentes eſſe contigerit. Iubendi autem ius totum penes Præpoſitum erit. Sciant omnes ſocij, & non ſolum in primis profeſſionis ſuæ foribus, ſed, quoad vixerint, quotidie animo voluant, Societatem hanc vniuerſam, & ſingulos ſub ſanctiſſimi Domini noſtri Papæ, & aliorum Romanorum Pontificum ſucceſſorum eius, fideli obedientia Deo militare. Et quamuis Euangelio do

Officiorũ diſtributio.

De condẽdis cõſtitutionibus.

ceamur

teamur, & fide orthodoxa cognoſcamus, ac firmiter profiteamur, omnes Chriſtifideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac Ieſu Chriſti Vicario, ſubeſſe: ad maiorem tamen noſtræ Societatis humilitatem, ac perfectam vniuſcuiuſque mortificationem, & voluntatum noſtrarum abnegationem, ſummopere conducere iudicauimus, ſingulos nos, vltra illud commune vinculum, ſpeciali voto aſtringi, ita, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices, pro tempore exiſtentes iuſſerint, ad profectum animarũ, & fidei propagationem pertinens, & ad quaſcunque Prouincias nos mittere voluerit, ſine vlla tergiuerſatione aut excuſatione, illico, quantum in nobis fuerit, exequi teneamur, ſiue miſerit nos ad Turcas, ſiue ad quoſcunque alios infideles, etiã in partibus, quas Indias vocant, exiſtentes, ſiue ad quoſcunque hæreticos, ſeu ſchiſmaticos, ſeu etiã ad quoſuis fideles. Quamobrem qui ad nos acceſſuri ſunt, & antequam huic oneri humeros ſupponant, diu, multumque meditentur, an tantum pecuniæ ſpiritualis in bonis habeant, vt turrim hãc iuxta conſiliũ Dominicũ poßint cõſummare, hoc eſt, an Spiritus ſanctus, qui illos impellit, tãtũ illis gratiæ polliceatur, vt huius vocationis põdus, illo adiuuãte, ſe laturos ſperent: & poſtquam, Domino inſpirãte, huic IESV Chriſti militiæ nomen dederint,

Speciale uotum obediendi Romano Pontifici.

 die

die noctuque ſuccincti lumbos, & ad tam grandis debiti ſolutionem prompti eſſe debebunt. Ne qua autem poßit eſſe inter nos mißionum: ac prouinciarum huiuſcemodi aut ambitio, vel detrectatio; profiteantur ſinguli, ſe nunquam directe, aut indirecte de huiuſmodi mißionibus quidquā cum Romano Pontifice curaturos, ſed omnē hanc curam Deo, & ipſi Pontifici, tanquam eius Vicario, & Societatis Præpoſito dimiſſuros. Qui quidem Præpoſitus, ſicut ceteri, etiam profiteatur, ſe nihil de ſuimetipſius mißione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio, cum dicto Pontifice eſſe curaturū. Voueant ſinguli, ſe in omnibus, quæ ad Regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt, obedientes fore Societatis Præpoſito. Ille autem iubeat ea, quæ ad constructionem propoſiti ſibi a Deo, & a Societate finis cognouerit eſſe opportuna. In prælatione autem ſua, benignitatis, ac manſuetudinis, caritatiſq; Chriſti, Petri, Pauliq; formulæ ſemper ſit memor; & tam ipſe, quam conſilium ad formam hanc aßidue ſpectent; & nominatim commendatam habeant inſtitutionem puerorum, ac rudium in Chriſtiana doctrina decem præceptorum, atque aliorum ſimilium rudimentorum, quæcunque ſecundum circunſtantias perſonarum, locorum, ac temporum, illis congrua videbuntur. Eſt enim maxime ne-

Mißiones non procurandæ.

Votū obedientiæ,

Gubernandi ratio.

De inſtitutione puerorū, ac rudium.

ceſſarium

ceſſarium, circa prouidentiam huius rei diligenter Præpoſitum, & conſilium inuigilare; cum et in proximis ædiſicium fidei ſine fundamento non poßit conſurgere, & in noſtris periculum ſit, ne, vt quiſque erit doctior, ita prouinciam hanc, tanquam primo aſpectu minus ſpecioſam, forſitan detrectare conetur: cum tamen re vera nulla ſit fructuoſior, vel proximis ad ædificationem, vel noſtris ad caritatis, & humilitatis ſimul officia exercenda. Subditi vero tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam ſatis laudatum humilitatis aßiduum exercitium, Præpoſito in omnibus ad inſtitutum Societatis pertinentibus parere ſemper teneantur, & in illo Chriſtũ, veluti præſentem agnoſcant, &, quantum decet, venerentur. Cum autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem eſſe vitam ab omni auaritiæ contagione quamremotißimam, & euangelicæ paupertati quamſimillimam; cumque ſciamus dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ſeruis ſuis regnũ Dei ſolum inquirentibus neceſſaria ad victum, & veſtitũ eſſe ſubminiſtraturũ: voueant ſinguli, & vniuerſi perpetuã paupertatẽ declarantes, quod nõ ſolum priuatim, ſed neq; etiã cõmuniter poßint pro Societatis ſuſtentatione, aut vſu, ad bona aliqua ſtabilia, aut ad prouentus, ſeu introitus aliquos, ius

Obediẽtia ſubditorũ erga Præpoſitum.

Votũ paupertatis.

aliquod ciuile acquirere: ſed ſint contenti vſum tantum rerum ſibi donatarum, ad neceſſaria ſibi comparanda recipere. Poßint tamen habere in vniuerſitatibus Collegium, ſeu Collegia habentia redditus, cenſus, ſeu poſſeßiones, vſibus, & neceſſarijs ſtudentium applicandas, retenta penes Præpoſitum, & Societatem omnimoda gubernatione, ſeu ſuperintendentia ſuper dicta Collegia, & prædictos ſtudentes, quoad gubernatoris, ſeu gubernatorum, ac ſtudentium electionem, ac eorumdem admißionem, emißionem, receptionem, excluſionem, ſtatutorum ordinationem, circa ſtudentium inſtructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionem, victus, veſtitusq; eis miniſtrandi modum, atque aliam omnimodã gubernationem, regimen, ac curam: ſic tamen, vt neque ſtudentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios vſus conuertere poßit, ſed ſtudentium neceßitati ſubuenire. Qui quidem poſt cognitum in ſpiritu, & litteris eorum profectum, & poſt ſufficientem probationem in Societatem noſtram admitti poßint.

De Collegijs, & eorum redditibus.

Socij omnes, quicunque in ſacris fuerint, quamuis beneficia Eccleſiaſtica, aut eorum redditus non habeant, teneantur tamen ſinguli priuatim, ac particulariter, & non communiter, ad dicendum officium ſecundum Eccleſiæ ritum. Hæc ſunt, quæ ſub præfati Domini noſtri Pauli, & Se-

De diuino officio recitando.

dis

dis Apoſtolicæ beneplacito, de noſtra profeßione, typo quodam explicare potuimus. Quod nunc fecimus, vt ſummatim ſcriptione hac informaremus tũ illos, qui nos de noſtro vitæ inſtituto interrogãt, tum etiam poſteros noſtros, ſiquos, Deo volente, imitatores vnquam habebimus huius viæ, quam cum multas magnasq; habere annexas difficultates fuerimus experti, opportunũ iudicauimus etiã ſtatuere, ne quis in hac Societate recipiatur, niſi diu ac diligentißime fuerit probatus: cumq; prudens in Chriſto, et vel doctrina, ſeu vitæ Chriſtianæ puritate apparuerit conſpicuus, tunc demũ admittatur ad Ieſu Chriſti militiã, qui tenuibus cœptis noſtris fauere dignetur ad gloriã Dei patris, cui ſoli ſit ſemper decus, et honor in ſecula, Amẽ. Admittẽdi probentur.

Cum autem nil in præmißis reperiatur, quod piũ non ſit, aut ſanctum: nos, vt ijdẽ ſocij, qui nobis ſuper hoc humillime ſupplicari fecerunt, in eorũ pio viuendi propoſito, eo promptiores exiſtant, quo ſe maiori ſedis Apoſtolicæ gratia complecti cognorint, & præmiſſa per nos approbari viderint; præmiſſa omnia, & ſingula tanquam ad ſpiritualem profectum eorumdem ſociorum, & reliqui Chriſtiani gregis opportuna, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, ex certa ſcientia approbamus, confirmamus, & benedicimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roboramus, Confirmatio inſtituti

ipſosque

ipſosque ſocios ſub noſtra, & huius ſanctæ ſedis Apoſtolicæ protectione ſuſcipimus: eis nihilominus concedentes, quod particulares inter eos Cōſtitutiones, quas ad Societatis huiusmodi finem, & Ieſu Chriſti domini noſtri gloriam, ac proximi vtilitatem conformes eſſe iudicauerint, condere libere, & licite valeant, non obſtantibus generalis Concilij, & felicis recordationis Gregorij Papæ. x. prædeceſſoris noſtri, ac quibusuis alijs conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceterisq; contrarijs quibuſcunque. Volumus autē quod in Societate huiuſmodi, vſque ad numerum ſexaginta perſonarum, normulam viuendi huiuſmodi profiteri cupientium, & non vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari dumtaxat valeant. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, benedictionis, roborationis, ſuſceptionis, conceſſionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud ſanctum Marcum, Anno, Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo quadrageſimo, quinto Kalen. Octob. Pontificatus noſtri Anno ſexto.

Facultas cō dendi Conſtitutiones.

Reſtrictio perſonarū ad ſexaginta.

Blo.

A. Capata

ALIA EIVSDEM PAVLI III. BVLLA CONFIRMATIONIS PRAEDICTAE

Cum facultate cōdendi Cōſtitutiones, & quoſuis idoneos ad Societatem ſine reſtrictione numeri admittēdi Anno M.D.XLIII.

Paulus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INIVNCTVM nobis deſuper Apoſtolicæ ſeruitutis officium digne peragere credimus, ſi ad ea ſolitæ benignitatis extendimus affectum, per quæ religionis ſuccreſcat incrementum, fideiq; orthodoxæ dilatatio, ad diuini nominis laudem ſubſequi ſperetur. Cum itaque nos alias, poſtquam dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, & Claudius Iaius, nec non Paſchaſius Broet, & Franciſcus Xauier, ac Alfonſus Salmerō, & Simon Rodericus, nec non Ioannes Coduri, & Nicola-

us de Bobadilla, Socij Societatis Ieſu nuncupatæ
presbyteri Pampilon. Gebenn. Seguntin. Tole-
tan. Viſen. Ebredun. & Palentin. ciuitatū,
& diœc. reſpectiue in artibus magiſtri, & in
Vniuerſitate Pariſienſi graduati, ac in Theolo-
gicis ſtudijs per plures annos exercitati, Spiritu
ſancto, vt pie creditur, afflati, iamdudum e di-
uerſis mundi regionibus diſcedentes, in vnum con
uenerant, & ſocij effecti eorum vitam perpetuo
eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti, atque noſtro,
& aliorum Romanorum Pontificum ſucceſſorum
noſtrorum ſeruitio dedicauerant; & cum ad hāc
almam vrbem, ſe contuliſſent, ad perficiendam,
& conſeruandam eorum Societatis in Chriſto
vnionem, quamdam viuendi formulam ediderant,
inter alia continentem, Quod quicunque in eo- Sūma Bullæ præcedētis.
rum Societate prædicta vellet, ſub crucis vexillo
Deo militare, & ſoli Domino, & Romano Pō-
tifici eius in terris Vicario ſeruire, poſt ſolemne
perpetuæ caſtitatis votum, proponeret ſibi in ani-
mo ſe partem eſſe Societatis, ad id potiſsimum in-
ſtitutæ, vt ad profectum animarum in vita, &
doctrina christiana, & ad fidei propagationem
per publicas prædicationes, & verbi Dei mi-
niſterium, ac ſpiritualia exercitia, & caritatis
opera præcipue intenderet, curaretq; primo De-
um, deinde huius ſui inſtituti rationem (quæ
via

via eſt ad illum) ſemper ante oculos habere, & finem hunc à Deo propoſitum totis viribus aſſequi: vnuſquiſque tamen ſecundum gratiam ſibi à Spiritu ſancto ſubminiſtratam, & vocationis proprium gradum, cuius proprij cuiuſque gradus iudicium, & officiorum diſcretio, ac diſtributio tota eſſet in manu Præpoſiti, ſeu Prælati per eos eligendi; ſciretq;, & quotidie animo volueret, Societatem prædictam, & eius ſingulos ſub Romani Pontificis fideli obedientia Deo militare, & ad maiorem Societatis humilitatem, & perfectam vniuſcuiuſque mortificationem, & propriæ voluntatis abnegationem, ſe, vltra commune vinculum, ſpeciali vinculo aſtringeret, vt quidquid Romanus Pontifex, pro tempore exiſtens iuſſiſſet ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, etiam ſi eum ad quaſcunque Prouincias mittere vellet, illico, quantum in eo eſſet, exequi teneretur, ſiue eum mitteret ad Turcas, ſiue ad quoſcunque alios infideles: voueretq; perpetuam paupertatem, ita, vt non ſolum ipſe priuatim, ſed nec etiam Societas ipſa communiter poſſit, pro Societatis ſuſtentatione, aut vſu, ad bona aliqua ſtabilia, aut prouentus, ſeu introitus aliquos, ius aliquod ciuile acquirere: ſed eſſent contenti vſum tantum rerum ſibi donatarum, ad neceſſaria

ſibi

ſibi comparanda recipere: poſſent tamen habere in Vniuerſitatibus Collegium, ſeu Collegia habentia cenſus, redditus, & poſſeſsiones, vſibus, & neceſsitatibus ſtudentium applicandas, retenta penes Præpoſitum, & Societatem omnimoda gubernatione, ſeu ſuperintendentia, ſuper dicta Collegia, & prædictos ſtudentes, quoad gubernatoris, ſeu gubernatorum, ac ſtudentium electionẽ, ac eorum admiſsionem, emiſsionem, receptionem, excluſionem, ſtatutorum ordinationem, & circa ſtudentium inſtructionem, eruditionem, ædificationem, & correctionem, victus, veſtitusq; eis miniſtrandi modum, & aliam omnimodam gubernationem, regimen, & curam, ſic tamen, vt nec ſtudentes dictis bonis abuti, nec Societas ea in proprios vſus conuertere poſſent, præmiſſa omnia, & ſingula per alias noſtras litteras, ex certa ſciẽtia approbauerimus, confirmauerimus, & benedixerimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roborauerimus, ipſoſq; Socios ſub noſtra, & ſedis Apoſtolicæ protectione ſuſceperimus: eis nihilominus concedentes, quod particulares inter eos Conſtitutiones, quas ad Societatis huiuſmodi finem, & IESV Chriſti Domini noſtri gloriam, & proximi vtilitatem conformes eſſe iudicaſſent, condere libere, & licite valerent, prout in eiſdem litteris (in quibus voluimus, quod

in Societate huiuſmodi, vſque ad numerum ſexaginta perſonarum, normulam eandem profiteri volentium, & non vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari poſſent) plenius continetur; & ſicut Ignatius Præpoſitus, & alij Socij præfati nobis nuper exponi fecerunt (Spiritu ſancto in dies cooperante) plures fideles in Pariſienſi, & alijs ſtudiorum generalium Vniuerſitatibus actu ſtudeant, qui normulam viuendi huiuſmodi profiteri cupiunt, nec, ſtante voluntate noſtra prædicta, vltra dictum numerum ad id admitti poſsint: Quare pro parte Ignatij Præpoſiti, & aliorum Sociorum prædictorum, nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt in præmiſsis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur ad eorumdem, Ignatij Præpoſiti, & Sociorũ piam vitam, & bonorum operum exemplum attendentes, eorum, & dictorum ſtudentium pijs deſiderijs annuentes, ac ipſorum, et cunctorũ Chriſti fidelium animarum ſalutem zelantes, ipſosq; Ignatium Præpoſitum, & Socios, ac eorum ſingulos, à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes,

tes, &

*tes, & abſolutos forecenſentes, huiuſmodi ſup-
plicationibus inclinati, eiſdem, Ignatio Præpoſi-*

Facultas admittendi quoslibet iuxta Conſtitutiones.

*to, & Socijs, quod quoslibet fideles, qui proba-
tiones in eadem formula, ſub certis Conſtitutioni
bus, per ipſam Societatem factis, ſeu in poſterum
faciendis contentas, pro tempore fecerint, quot-
quot fuerint, ad Societatem huiuſmodi libere ad-
mittere, & eorum Societati huiuſmodi, ſub vo-
tis per ſocios eiusdem Societatis emitti ſolitis ag
gregare poſſint, auctoritate Apoſtolica tenore
præſentium, ex certa ſcientia concedimus; ac,*

Facultas cōdēdi, & mutandi Conſtitutiones.

*quod quaſcunque inter eos Conſtitutiones particu
lares, quas ad Societatis huiuſmodi finem, & Ie-
ſu Chriſti Domini noſtri gloriam, ac proximi vti
litatem conformes eſſe iudicauerint, condere, &
tam hactenus factas, quam in poſterum facien-
das Conſtitutiones ipſas, iuxta locorum, & tem
porum, ac rerum qualitatem, & varietatem mu
tare, alterare, ſeu in totum caſſare, & alias de
nouo condere poſſint, & valeant: quæ poſtquam
mutatæ, alteratæ, ſeu de nouo conditæ fuerint, eo
ipſo, Apoſtolica auctoritate præfata, confirmatæ
cenſeantur, eadem Apoſtolica auctoritate de ſpe
ciali gratia indulgemus.*

Iudices qui aſsiſtant.

*Quocirca venerabilibus
fratribus noſtris Cæſennat. & Albinganen.
ac Parentin. Epiſcopis, per Apoſtolica ſcripta
mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eo-*

rum,

rum, per ſe, vel alium, ſeu alios, eisdem Præpoſito, & Socijs, in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant, auctoritate noſtra, eos conceſsione, & indulto huiuſmodi pacifice gaudere, non permittentes eos deſuper, per quoſcunque, contra præſentium tenorē, quomodolibet moleſtari; contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, auctoritate noſtra (appellatione poſtpoſita) compeſcendo, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſæcularis, NON obſtātibus voluntate noſtra prædicta, ac quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon omnibus alijs, quæ in dictis litteris noſtris voluimus non obſtare; contrarijs quibuſcunque: aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari nō poſsint, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Epiſcopi, ſeu perſonæ, in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, vbique locorū, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc pa-

Fides habeatur tranſumptis.

ginam noſtræ abſolutionis, conceſsionis, indulti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit; indignationē omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno, Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo quadrageſimo tertio, Pridie idus Martij: Pontificatus noſtri, Anno Decimo.

L. Torres.

Ie. Lambertus.

ALIAE

ALIAE LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM PAVLI III.

quibus, præter alia, conceditur facultas cõcionãdi, confeſsiones audiendi, abſoluendi, et uota commutandi, Anno M. D. XLV.

Dilectis Filijs, moderno, & pro tempore exiſtenti Præpoſito, & ſocijs Societatis IESV, in alma Vrbe noſtra canonice inſtitutæ.

PAVLVS PAPA III.

DILECTI FILII, Salutem, & Apoſtolicam ben. Cum inter cunctas ſolicitudines noſtras, quibus nos premit paſtorale officiũ, illa ſit præcipua, vt gregi dominico, nobis, ſuperna diſpoſitione, commiſſo, animarum cura non deſit; ne illum antiquus ſerpens humano generi inimicus, indefenſum, & impræparatum in-

Societatis fructus cómedantur.

uadat. Attẽdentes igitur ad fructus vberes, quos in domo Domini hactenus produxiſtis, et producere, non deſinitis, veſtra religione, integritate, ſcientia, doctrina, moribus, & experientia, plurimum in Domino confidentes, vobis, quos alias, Societatem veſtram de IESV approbando, confirmando, & benedicendo, ac perpetuæ firmitatis munimine roborando, ſub noſtra, & Apoſtolicæ ſedis protectione ſuſcepimus, & cuilibet veſtrum, qui ad hoc idoneus repertus, & per veſtræ Societatis Præpoſitum, pro tempore exiſtentem deputatus fuerit, in quibusuis eccleſijs, & locis, ac plateis communibus, ſeu publicis, & alias vbique locorum clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretandi, ac eos viam veritatis edocendi, & ad bene beateq; viuendum, ita, vt in vobis verbo pariter, & exemplo ædificentur, in Domino hortandi, & admonendi, necnon illis ex vobis, qui preſbyteri fuerint, quorumcunque vtriuſque ſexus Chriſtifidelium, ad vos vndecunque accedentium confeßiones audiendi, &, confeßionibus diligenter auditis, ipſos, & eorum ſingulos, ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceßibus, & delictis, quantumcunque grauibus, & enormibus, etiam ſedi Apoſtolicæ reſeruatis, & à quibuſuis, ex ipſis caſibus re-

Facultas ubiq; prædicandi.

Facultas cõfeſsiones audiendi, & ab omnibus caſibus qui non ſunt in Bulla cenæ Domini abſoluendi.

ſultantibus

*ſultantibus ſententijs, cenſuris, & pœnis eccleſia-
ſticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die ce
næ Domini ſolita eſt legi) abſoluendi, ac eis pro
commiſsis pœnitentiam ſalutarem iniungendi, nec
non vota quæcunque per eos, pro tempore emiſ
ſa (vltramarinis, viſitationis liminum beatorum
Petri, & Pauli Apoſtolorum de Vrbe, ac ſan-
cti Iacobi in Compoſtella, necnon Religionis, &
caſtitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pieta
tis opera commutandi, ac Miſſas ante diem, cir-
ca tamen diurnam lucem, & etiam infra horam
poſt meridiem, quando, & quoties, ſtante legi-
timo impedimento, moderno, & pro tempore
exiſtenti Præpoſito veſtro præfato id neceſſari-
um, vel alias in Domino expedire viſum fuerit,
celebrandi, & poſt, ſeu ante illarum celebratio-
nem, aut alias Chriſtifidelibus ipſis Euchariſtiæ,
& alia eccleſiaſtica ſacramenta, ſine alicuius præ
iudicio miniſtrandi, diœceſanorum locorum, re-
ctorum parochialium, & aliarum Eccleſia-
rum, aut quorumuis aliorum licentia, deſuper mi
nime requiſita, ac horas canonicas diurnas pari-
ter, & nocturnas, ſecundum vſum Romanæ Ec-
cleſiæ nouiter editum dicendi, & recitandi, ita,
quod ad alium vſum obſeruandũ, ſeu officiũ dicen
dũ minime teneamini, plenã, & liberã facultatẽ
auctoritate Apoſtolica per præſentes ad noſtrũ*

Facultas uota, exceptis tantũ quinque, cõmutandi.

Facultas ante diem, & poſt meridiem celebrandi.

Facultas miniſtrandi ſacramenta.

Facultas officium Romanum nouum dicendi.

& ſedis Apoſtolicæ beneplacitum concedimus.

Iudices qui aſsiſtant. *Quocirca vniuerſis, & ſingulis locorum Ordinarijs, eorumq; Vicarijs, & alijs Superioribus mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum, ſi, & poſtquam præſentes litteræ eis intimatæ fuerint, ac quoties, pro parte alicuius ex vobis, quilibet eorum fuerit requiſitus, in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes faciant eaſdẽ præſentes, ac in eis contenta quæcunque firmiter obſeruari, nec permittant quemlibet, ex vobis, ſuper præmiſsis, & eorum ſingulis, per quoſcũque deſuper, quomodolibet moleſtari, impediri, aut inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles, per cẽſuras eccleſiaſticas, et alia iuris remedia (appellatione poſtpoſita) cõpeſcendo, NON obſtantibus quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus, ac prohibitionibus, et litteris Apoſtolicis, etiam per Sixtum quartum in capitulo, Et ſi dominici, & alios Romanos Pontifices, prædeceſſores noſtros; ac nos, & ſedem prædictam, etiam conſiſtorialiter editis, & factis, quibus omnibus, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererẽtur præſentibus, pro expreſsis habentes, ad huiuſmodi effectum, pro hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & derogatum eſſe decernimus, ceteriſq; contrarijs*

Trãſumptis *quibuſcumque; Volentes etiam, & eadem aucto-*

ritate

ritate Apoſtolica decernentes, quod præſentium transſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & alicuius Prælati, aut perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ ſigillo munitis, eadem fides vbique locorum in iudicio, & extra illud, prorſus adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Sic igitur, filij, his vobis conceßis facultatibus ad omnipotentis Dei honorem, & animarum ſalutem efficaciter, ſicq; diligenter vti ſtudeatis; quod, per ſolicitudinis veſtræ ſolertiam, catholicæ pietatis fructus proueniat; voſq; exinde apud Deum, et homines non immerito commendemini. Dat. Romæ, apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die tertia Iunij. M. D. XLV. Pontificatus noſtri Anno Vndecimo.

habeatur fides.

Exhortatio Pontificis.

Blo. el. Fulgin.

ALIAE

ALIAE LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM PAVLI, III. ad eligendos Coadiutores, qui poſſint, etiam promoueri ad ſacros ordines, & cet. Anno, M. D. XLVI.

Dilectis Filijs modernis, & pro tempore exiſtentibus Præpoſito Generali, & ſocijs Societatis IESV in alma Vrbe noſtra canonice inſtitutæ.

PAVLVS PAPA III.

DILECTI FILII, Salutem, & Apoſtolicam ben. Exponi nobis nuper feciſtis, quod vos ob penuriã cooperatorum, perſonis, quæ tã in ſpiritualibus, quam in temporali bus rebus, et officijs veſtris domeſticis, vos coad iuuent, indigetis. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt vobis, quod ſacerdotibus, qui vos

in ſpiritualibus, & perſonis ſæcularibus, quæ vos in temporalibus, & officijs prædictis coadiuuēt, vti poßitis, licentiam, & facultatem concedere, aliasq; vobis, & ſtatui veſtro in præmißis opportune prouidere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vobis, quod de cetero, ſacerdotibus, qui vos in ſpiritualibus, & perſonis ſæcularibus, quæ vos in temporalibus, & officijs veſtris domeſticis coadiuuēt, vti poßitis; ipſiq; Coadiutores tam ſacerdotes, quam perſonæ ſæculares, peractis experientijs, & probationibus, per Cōſtitutiones veſtras requiſitis, ad maiorem eorum deuotionē, & amplius meritū vota paupertatis, et caſtitatis, ac etiam obedientiæ (ita, vt ad illa ſeruanda, pro eo tempore, quo tu, fili Præpoſite, & qui pro tempore fuerint eiuſdem Societatis Præpoſiti, eis in miniſterio ſpirituali, vel temporali vtendum iudicaueritis, & non vltra, aſtringantur, nec propterea ad aliquam ſolemnem profeßionem emittendam teneantur, neque ad eam aliter admittantur) emittere, ac ipſi Coadiutores ad omnes, etiam ſacros, & presbyteratus ordines, de licentia tui, fili Præpoſite Generalis, ſi alias idonei fuerint, promoueri valeant; ſintq; omnes, & ſinguli eorum, omnium bonorum operum, quæ in dicta Societate fient, ac meritorum illius participes,

Admitti poſſunt Coadiutores ſpirituales, ac tēporales.

Tria uota Coadiutorum iuxta Conſtitutiones.

Coadiutores ad ſacros ordines promoueri poſſunt, & sūt participes meritorum

& illis

quibus gaudent profeſſi.

& illis plene gaudeant, prout alij dictæ Societatis Profeßi participant, & gaudent; quodq; tu, fili Præpoſite, & pro tempore exiſtens Præpoſitus Societatis huiuſmodi, de cetero, perpetuis futuris temporibus, viginti dumtaxat, ex eiſdem presbyteris Coadiutoribus, quos ad id idoneos inueneritis, & quando tibi, ſeu eidem pro tempore exiſtenti Præpoſito placuerit, easdem facultates, gratias, & auctoritatem, quas Profeßis Societatis huiuſmodi concedere potes, ſeu per nos vobis quomodolibet conceſſæ exiſtunt, in toto, vel in parte, libere concedere, ac alios Præpoſitos, ſeu Vicarios tuos tam Prouinciales, quam locales, cũ facultate quoſcunque ad Societatem prædictam confluentes, ad probationem huiuſmodi recipiendi, & ad vota prædicta, non tamen dictam profeßionem ſolẽnem, quæ Romæ dumtaxat fieri poſſit, & debeat, admittendi, creare, & deputare, libere, & licite valeatis, plenam, & liberã, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium concedimus licentiam, & facultatẽ; NON obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac veſtris, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, regularibus inſtitutis, ac omnibus illis, quæ in litteris confirmationis Societatis huiuſmodi volumus non obſtare, ceteriſq; contrarijs quibuſcunque.

Viginti tãtum coadiutoribus facultates Profeſſorũ cõcedi poſſunt.

Facultas recipiẽdi coadiutores, quibus cõmunicetur.

Solemnis profeſsio tãtum Romæ facienda.

cunque. Volumus autem, quod præſentiũ tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, vbique locorum ea prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Romæ, apud ſanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, Die V. Iunij, M. D. XLVI. Pontificatus noſtri Anno Duodecimo.

Tranſumptis fides habeatur.

Blo. el. Fulgin.

ALIA

ALIA EIVSDEM PAV-LI III. BVLLA, QVA plurima Priuilegia, & in dulta Societati con cedũtur, Anno M.D.XLIX.

Paulus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

LICET Debitum paſtoralis officij omnibus regularem vitã ducentibus, vt in ſuis diſciplinis, & laudabilibus inſtitutis conſeruentur, & augeantur, nos reddat fauorabiles, & benignos; ad Societatẽ vero de IESV, per nos inſtitutã, & approbatã, cuius ſpecimẽ, veluti ager fertilis in Domino, multiplices, atque vberes fructus animarũ, ad ſummi Regis laudem, & fidei incrementũ attulit, & affert quotidie verbo, & exẽplo in populo Chriſtiano, dirigentes præcipue, velut pius pater, oculos mentis noſtræ, dignum cenſemus, vt ipſam Societatem, eiusq; in odorẽ ſuauitatis Altiſsimo deſeruientes perſonas, ſpecialibus fauoribus

fauoribus proſequamur, illaq; ſibi fauorabiliter concedamus, per quæ Societas ipſa vtiliter regi, & proſpere dirigi, ac ad animarum auxilium fideliter in Domino procedere valeat. Hinc eſt, quod nos dilectorum filiorum Ignatij de Loyola moderni Præpoſiti Generalis, & aliorum ſociorum eiuſdem ordinis, ſupplicationibus inclinati, ſibi, vt Præpoſitus Generalis dictæ Societatis, pro tempore exiſtens, cum primum iuxta Conſtitutiones eiuſdem Societatis, in illius Præpoſitũ electus fuerit, eo ipſo verus ipſius Religionis Generalis Præpoſitus, cum libera, generali, & omnimoda cura, & adminiſtratione omniũ, & ſingulorum, ad felix regimen, & proſperam directionem dictæ Societatis ſpectantium, & pertinentium ſit, & eſſe cenſeatur, ac ſuum Præpoſiti officium, in omnibus exercere incipiat, ac plenam in vniuerſos eiuſdem Societatis ſocios, et perſonas, ſub eius obedientia degentes, vbilibet commorantes, etiam exemptos, etiam quaſcunque facultates habentes, ſuã iuriſdictionẽ exerceat, poſſitq, et debeat dictus Præpoſitus per perſonas, ad id à dicta Societate facultatẽ habẽtes, et ad id deputatas, in certis caſibus iuxta dictas Conſtitutiones amoueri, et alius ipſius loco, per eaſdẽ perſonas ſubſtitui, et alias, prout perſonæ deputatæ prædictæ, id in Domino cõſpexerint ſalubriter expedire

Plena eſt adminiſtratio Præpoſito Generali, poſt electionem.

Poteſt Præpoſitus nõnunquam amoueri.

ac ipſemet

Præpoſiti circa miſſiones poteſtas.

ac ipſemet Præpoſitus, pro tempore exiſtens ire, & ſuos quocunque locorum, etiam inter infideles, cum expedire in Domino iudicabit, mittere, ac reuocare, & per nos, ac ſucceſſores noſtros, ad locum aliquem miſſos, ſine temporis certi limitatione, cum id expedire ad Dei gloriam, & animarum auxilium, viſum erit (ſuper quo conſcientiam dicti Præpoſiti oneramus) ad alia loca transmittere, libere, & licite valeat (qui, vbicunque morari contingat, ad nutum noſtrum, & Romani Pont. pro tempore exiſtentis, ad ſedem Apoſtolicam, ſeu quo oportuerit, & ſibi per dictam ſedem iniunctum fuerit, iuxta ipſius Societatis profeßionem, venire debeant) concedimus, ac volumus, ſtatuimus, & ordinamus, quod Præpoſitus abſque Societatis, & aliquis ex ſocijs huiuſmodi abſque dicti Præpoſiti conſenſu, & expreſſa licentia, electioni ſeu prouiſioni de illius perſona in Epiſcopum, Archiepiſcopum, aut aliam quamcunque dignitatem, per quemcunque Principem, vel quodcunque Capitulum, aut alias quascunque perſonas, ad id auctoritatem habentes, pro tempore factæ, conſentire, aut ad illam admitti, ſeu alicuius prælationis, & dignitatis in eadem Societate (ſi eam occulta, aut manifeſta ambitione quæſiſſe conuincetur) capax eſſe nullatenus poßit: quodque à correctione regulæ Socie-

Dignitas acceptari nō [illegible] abſq; facultate.

Ambitioſus in Societate non eſt capax dignitatis.

tatis

tatis huiuſmodi, ſecundum ordinationes eius factæ (vt vigor diſciplinæ melius conſeruetur) appellari, aut talis appellatio per vllum iudicem admitti, ſeu ab officijs abſolutio, aut priuatio peti non poßint; & tam Generalis, quàm alij inferiores Præpoſiti eiusdem Societatis, fratres, ſeu ſocios dictæ Societatis, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ſeu alijs Eccleſiarum Prælatis, & perſonis, in ſocios, aut alias ad vllum eorum miniſterium deputare minime teneantur; niſi auctoritate litterarum eiusdem ſedis, de Societate, & indulto huiusmodi expreſſam facientium mentionem; & ſi quos deputare contingeret, nihilominus ſub ordinis correctione exiſtant; & cum expedire iudicabunt, eosdem remouere poßint: Illos vero ex fratribus, ſeu ſocijs prædictis, qui ad prædicandũ crucem, vel ad inquirendum contra hæreticam prauitatem, ſeu ad alia ſimilia negotia deputati fuerint, Ignatius, & alij illius ſucceſſores Præpoſiti Generales dictæ Societatis, pro tempore exiſtentes, remouere, ſeu reuocare, & transferre, ipſisq;, quod ſuperſedeant, iniungere, ac alios illorum loco ſubſtituere, cum expedire viderint, libere, & licite valeant; Ac eiſdem Ignatio, & alijs Generalibus Præpoſitis, pro tempore exiſtẽtibus, vt per ſe, vel alios ad id per eos, pro tempore deputatos, omneſq;, & ſingulos eiusdem Societatis

A correctione regulæ non poteſt appellari.

Superiores non tenentur aliquẽ ad Prælati cuiuſq; miniſteriũ deputare.

Transferri poſſunt deputati ad certa negotia.

Præpoſitus per ſe, uel alios poteſt omnes ſuos plene ab

ſoluere, & circa irregulares diſpenſare, niſi ſint caſus enormes iuxta Bullam Sixti iiij,

cietatis ſocios, & perſonas ſub eorum obedientia, diſciplina, & correctione, pro tempore degentes, ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, ante, vel poſt ingreſſum, in dicta Societate, per eos commiſſis, necnon à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis, et ſæcularibus ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quomodolibet latis, & promulgatis, & huiuſmodi ſententijs innodatos, aut in locis ſuppoſitis eccleſiaſtico interdicto, diuina officia celebrantes, & ſuſcipientes, ordines ſic ligatos, & propterea irregularitatem incurrentes, abſoluere, ac cum eis, cum diſpenſatione eguerint, diſpenſare poßint; niſi exceſſus abſoluendorum, & diſpenſandorum huiuſmodi adeo graues, & enormes ſint, quod ſint ad ſedem Apoſtolicam merito remittendi; & ne ſæpe in dubium reuocetur, qui ſint ad ſedem prædictam deſtinandi, declarationem in ea parte, per fel. rec. Sixtum Papam Quartum prædeceſſorem noſtrum, in Bulla, quam mare magnum vocant, factam, confirmamus. Volumus autem, quod poſtquam Societati, & conſortio huiuſmodi aggregari volentes, abſoluti, & cum eis, vt præfertur, diſpenſatum fuerit, niſi mox ordinem intrare, & peractis experientijs ſecundum Conſtitutiones dictæ Societatis, vota emittere parati ſint, etiam ſi ſuper

In cẽſuras reincidunt abſoluti, niſi mox intrent Societatẽ, & uota emittere parati ſint.

hoc

hoc indutiæ eis à Prælatis eiuſdem Societatis concedantur, eo ipſo in priſtinas ſententias, à quibus eos totaliter abſolui contigerit, relabantur, & reincidant; Nec non quod quilibet ex ſocijs Societatis huiuſmodi peccata ſua proprio Præpoſito, vel ab eo deputato, ſeu deputatis, & alias ſecundum ordinationes Societatis prædictæ, deſignatis confiteri debeat, niſi ſuper hoc à dicto Præpoſito aliũ confeſſorem eligendi facultatẽ habuerit: Ac inhibemus, nequis poſt emiſſa vota ſecundum Cõſtitutiones prædictas, ſiue Profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue Coadiutor Societatis huiuſmodi ſit, ad quẽuis alium ordinẽ, etiam per ſedem Apoſtolicã approbatum (Carthuſienſium dumtaxat excepto) niſi de expreſſa ipſius Præpoſiti, aut dictæ Sedis licentia transferri; egreßi vero aliàs, quã vt præfertur, de ordine ſeu conſortio huiuſmodi, in nullo alio, prӕterquam Carthuſienſium præfato ordine admitti, recipi, vel retineri poßint; ipſiq; Generalis, & alij inferiores Præpoſiti per ſe, vel alios illos ſic egreſſos, ac alios quoſcunque dictæ Societatis apoſtatas, vt etiam alios quoſuis inſolentes, & qui id mereri videbuntur, in quocunque habitu apoſtatas prædictos contigerit inueniri, excõmunicare, capere, incarcerare, & alias ſuæ diſciplinæ ſubmittere, et ad id, ſi opus fuerit, auxiliũ brachij ſæcularis inuocare libere, et licite valeãt;

Perſonӕ Societatis cui debeãt confiteri.

Qui uota emiſerint, alium ordinẽ prӕter, Carthuſiẽſum ingredi non poſſunt.

Apoſtatӕ, & inſolentes coerceri poſſunt.

Perſonæ, ac bona Societatis eximuntur.

Ipſamq; Societatem, & vniuerſos illius ſocios, & perſonas, illorumq; bona quæcunque, ab omni ſuperioritate, iurisdictione, correctione quorumcunque Ordinariorum eximimus, & liberamus, ac ſub noſtra, & præfatæ Sedis protectione ſuſcipimus; Liceatq; Præpoſitis, &, de eorum etiã facultate, vniuerſis fratribus, & ſocijs Societatis huiuſmodi in presbyteratus ordine conſtitutis, in locis, in quibus degunt, & eos pro tempore morari contigerit, habere oratoria, & in eis, ac quocunque alio honeſto, & congruenti loco, in altari portatili, cum debitis reuerentia, & honore, etiam tempore interdicti, quauis etiam Apoſtolica auctoritate appoſiti, ianuis clauſis, excommunicatis, & interdictis excluſis, ſubmiſſa voce, Miſſas, & alia diuina officia celebrare, ac eccleſiaſtica ſacramenta recipere, & alijs miniſtrare, dummodo ipſi cauſam, non dederint, interdicto, nec contingat id ipſis ſpecialiter interdici: ijs vero, qui in ipſorum Præpoſitorum, & ſociorũ morantur obſequijs, cuncta libere miniſtrare poſſint eccleſiaſtica ſacramenta, & ipſos, cum decedunt, in eorum cœmeterijs ſepelire, ſiquando in terris, in quibus ſocij prædicti, vel eorum aliqui, pro tempore reſederint, vel earum perſonas excommunicationis, ſeu interdicti ſententias contigerit promulgari, pueri ſeu familiares eorumdem

Presbyteri habere poſſunt oratoria, & uſũ altaris portatilis.

Interdicti tẽpore celebrare, ac ſacramẽta miniſtrare licet Societati.

Familiaribus Societatis poſſunt miniſtrari ſacramenta, & ſepultura.

Interdicti tẽpore Diuina poſſũt

ſociorum

ſociorum ſeruitijs deputati, ac eorum, & Societatis huiuſmodi negotiorum procuratores, et operarij, huiuſmodi ſententijs obnoxij minime habeãtur; ibiq; poßint audire diuina; niſi eisdem cauſam dederint, vel ſpecialiter excommunicari, ſeu interdici contigerit eosdem: Nec vllis Prælatis, contra aliquem de prædicta Societate, vel contra alios eorum cauſa, aliquam excommunicationis, ſuſpenſionis, vel interdicti ſententiam, contra eiusdem Societatis priuilegia, per nos conceſſa (quorum interpretationem nobis, & Apoſtolicæ ſedi reſeruamus) ferre liceat; & ſi tulerint, eo ipſo irrita, nulliusq; roboris, vel momẽti ſit, & eſſe cenſeatur: ac omnes, & ſinguli alij Christifideles, cuiuſcunque conditionis exiſtant, qui verbi Dei concionibus, ſeu prædicationibus ſociorum, ſeu fratrum Societatis huiuſmodi, in eccleſijs, vbi ipſi concionabuntur, interfuerint, diebus huiuſmodi Miſſas, & alia diuina officia audire, & eccleſiaſtica ſacramenta ibidem recipere, libere, & licite valeant, nec ad id, ad proprias parochiales, eccleſias accedere teneantur. Et quia eiusdem Societatis, fratres, & ſocios, de locis ad loca transferri contingit, propter, quod ſtabilem, & continuam in certis, & determinatis Domibus manſionem habere non poſſunt, & in ipſa Societate idoneos tantum, & comprobatos

audire familiares, procuratores, & operarij Societatis.

Cõtra priuilegia à Paulo iij. cõceſſa ferri non poſſunt ab ullo cẽſuræ, nec dari eorum interpretatio.

Qui Societatis cõcionibus interſũt, Miſsas audire, & ſacramenta ibidẽ recipere poſſunt.

Volente Præpoſito poſsũt noſtri a quolibet Antiſtite in ſacris promoue-

ri, abſq; promiſsione, & obligatione.

comprobatos, ad ſacros ordines promoueri intelleximus, eidem Præpoſito Generali, quod ordinandos ſocios, & fratres huiuſmodi Societatis, quibuscũque maluerit catholicis Antiſtitibus gratiã, & cõmunionem dictæ ſedis habentibus, præſentare, ipſisq; Antiſtitibus præſentatos huiuſmodi, abſque omni promiſsione, vel obligatione ipſorũ ordinandorũ fratrũ, & ſociorũ, ad omnes etiã ſacros, & presbyteratus ordines promouere.

In terris infideliũ, & hæreticorũ licet noſtris commorari de Præpoſiti licentia.

Et cum ipſi ſocij, magnã patientes, pro Chriſti nomine paupertatem, exhortationis pio ſtudio bonos ad potiora dirigant, & errantes ad rectitudinis ſemitam laudabiliter reuocare procurent, concedimus, vt in excõmunicatorũ, & hæreticorũ, vel ſchiſmaticorum, vel infidelium terris libere commorari, & cum eisdem conuerſari (de licentia tamen Præpoſiti Generalis) & ab eis tunc, & etiam, quando per ipſas illos tranſire contigerit, neceſſaria vitæ depoſcere, ac recipere valeãt. Quodq;

Noſtri nõ teneantur ullam ſuſcipere uiſitationem, iuſtitiæ miniſtrationẽ, curamue Monialiũ.

nullis ipſorum correctionis, ſeu viſitationis, vel inquiſitionis officium, monaſterijs, vel eccleſijs, ſeu quibuscunque perſonis impendere, vel ad cognitiones cauſarum, citationes partium, & denuntiationes ſententiarum interdicti, vel excommunicationum procedere, aut curam Monialium, ſeu religioſarum quarumlibet perſonarum recipere teneantur, per litteras Apoſtolicas im-

petratas,

petratas, vel in poſterum impetrandas, niſi de hoc indulto, & ordine ſociorum huiuſmodi, expreſſam facientes mentionem, auctoritate, & tenore prædictis, de ſpeciali gratia indulgemus; Concedentes ipſis ſocijs, vt de ijs, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, ſeu pro victu, vel indumentis eorum, necnon pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ Domus Societatis prædictæ, obligatæ forſan exiſtant; ac de Domibus, & Collegijs, ac eorum prædijs, hortis, alijsq; locis eiſdem ſocijs, iuxta eorum viuendi inſtitutum haberi conceßis, aut de ijs, quæ ſibi pro huiuſmodi rebus, Domibus, collegijs, prædijs, locis, & hortis emendis, per quaſcunque perſonas, pro tempore legari, aut relinqui contigerit, & alijs bonis quibuſcunque, per dictam Societatem, & ipſius Collegia poſſeßis, & obtentis aliquam decimam, etiam Papalem ſoluere, ſeu canonicam portionem exhibere, ſeu ad præſtationem procurationum Legatorum prædictæ ſedis, vel Nunciorum ipſius, aut Ordinariorum locorũ, aut exactionum, collectarum, ſeu ſubſidiorum, vel promiſionum quorũcunque minime teneantur; nec ad id per litteras eiuſdem ſedis, aut Legatorum, vel Nunciorum, ſeu diœceſanorum prædictorum, cuiuſcunque tenoris fuerint, vllo vnquam tempore

Nõ tenentur ſoluere bonorum ſuorum decimam, uel aliam dare cõtributionẽ ſeu procuratione, non obſtãte Apoſtolica conſtitutione.

compelli poſsint; niſi ipſæ litteræ Apoſtolicæ plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto, & conceſsione huiuſmodi, ac de eorum ordine mentionem fecerint. Et ſi forte per nos, vel dictam ſedem de pijs legatis diſpoſitis, & relictis, in genere vel ſpecie, decima, vel alia portio, ſeu quarta alteri piæ, vel non piæ cauſæ, quomodolibet hactenus conceſſa fuerit, vel illam in poſterum concedi, ſeu ſolui, aut dari mandari, contigerit; Socios præfatos, & illorum Domos, & bona quæcunque, ac eis legata, & relicta, aut alias, in eorum fauorem diſpoſita, in conceſsionibus, & mandatis huiuſmodi decernimus, & volumus minime comprehendi; niſi de ipſis, ac præſenti decreto, & voluntate noſtra, non per clauſulas generales idem importantes, ſed vera, expreſſa, & ſpecifica mentio fiat in eisdem. Et

Domus uel collegia Societati donata ſeu relicta, eo ipſo auctoritate Apoſtolica cenſeãtur erecta.

inſuper ſi contingat Socios ipſos, vt adiuuãte aliquo Principe, Duce, Marchione, Comite, vel Communitate, vel quauis ad id potenti, & facultatibus abundanti perſona, aliquam Domum, eccleſiam, aut collegium Societatis prædictæ ædificent, & conſtruant, ſeu id per alicuius ſimilis perſonæ teſtamentum mandari, vel quouis modo eis offerri; Domum, Eccleſias, ſeu collegia huiuſmodi, cum omnibus, ad id neceſſarijs, & opportunis conſtrui, & ædificari, ac locum pro huiuſ-

modi

modi conſtructione oblatum recipi poſſe, ipſasq; Domos, Eccleſias, Collegia, Cellas, Oratoria, vbilibet per dictos ſocios, pro tempore cōſtructa, vel eis donata, eo ipſo, quod ædificata, vel donata fuerint, Apostolica auctoritate prædicta, erecta approbata, & confirmata, ac bona quæcunque, pro Collegiorum dote, ſeu Scholarium inibi, pro tempore commorantium ſuſtentatione, per quoſcunque Chriſtifideles, pro tempore donata, relicta, & legata, eo ipſo prædicta Apostolica auctoritate, perpetuo applicata, & appropriata eſſe, & cenſeri (niſi alias ad collationem Sedis prædictæ pertinerent) & eccleſias prædictas, cum cœmeterijs benedici, aut conſecrari facere, & primum lapidem poni, per quoſcunque Epiſcopos (ſi diœceſani, vltra quatuor menſes id facere distulerint) poſſe decernimus inhibentes omnibus, & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis, alijsq; eccleſiarum Prælatis, & locorum Ordinarijs, ac quibuſuis alijs poteſtatibus eccleſiaſticis, & ſæcularibus; illis nihilominus mandantes, ne ipſos ſocios, aut eorum Domos, Eccleſias, aut Collegia huiuſmodi, ad aliquorum requiſitionem, ex propria eorum voluntate, ſi id in Domino expediens fuerit, ædificare volentes, quoquomodo in huiuſmodi conſtructionibus impediant, perturbent, aut moleſtent. Et vt Societatis hu-

Bona Societatis donata, etiam auctoritate Apoſtolica reputātur applicata &c.

Eccleſiæ noſtræ benedici, & conſecrari poſſunt a quolibet Epiſcopo &c.

Ne impediantur noſtri, ab ullo in ſuis ædificijs.

iuſmodi profeſſoribus omnis vagandi occaſio, & ad Apoſtolicam ſedem prædictam recurrendi, ſubtrahatur, pro poſſe neceßitas; Generali, & de eius licentia, Prouincialibus Præpoſitis dictæ Societatis, pro tempore exiſtentibus, & illorũ Vicarijs, & locatenentibus, vt cum eiusdem Societatis perſonis defectum natalium, ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus, necnõ cum ijs, qui ex quauis cauſa (præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum) irregulares fuerint, poſtquam in ordine ipſo vota emiſerint, vt, defectu, & irregularitate huiuſmodi, non obſtantibus, ad quoſcunque etiam ſacros, & presbyteratus ordines promoueri, & in illis, etiam in altaris miniſterio miniſtrare, & irregulares defectum natalium patientes, prædicti ad quaſcunque adminiſtrationes, & officia dictæ Societatis eligi, recipi, & aſſumi, illaq; gerere, & exercere, libere, & licite valeãt, diſpenſare poßint auctoritate, & tenore prædictis, concedimus, & indulgemus. Præterea, cum intellexerimus populos ciuitatum, terrarum, & locorum, apud quæ habitationem ijdem ſocij habent, vel vbi eosdem verſari, aut tranſire contigit, exemplo allectos, & inductos religioſæ vitæ, quam Domino concedente ducunt, liben-

Quatenus cũ noſtris in irregularitate poſsit diſpenſari.

ter

ter ad confitendum eisdem, & ſacratiſsimam communionem, de manibus eorumdem accipiendũ confluere, vt illis ſic confluentibus ſatisfacere valeant, vniuerſis vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus, vt cuilibet de Societate prædicta confiteri poſſint, Rectoris ſui licentia minime requiſita, cui non teneantur eadem peccata, de quibus confeſsi, & abſoluti fuerint, rurſus confiteri: necnon omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus, tam forenſibus, quam in ciuitatibus, & locis, in quibus ſocij prædicti conſiſtunt, commorantibus, aut illac trãſeuntibus Euchariſtiæ ſacramentum (quod in ſuis eccleſijs decenter tenere ſocios præfatos volumus) quocunque anni tempore, præterquam in feſto Paſchatis Reſurrectionis Dominicæ, & mortis articulo, niſi neceſsitas vrgeret, eorumdem fidelium, parochialium eccleſiarum Rectorum licentia minime requiſita, accipere libere, & licite valeant: Nec non animarum profectui prouidere volentes, de omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus, vbilibet cõmorantibus, vere pœnitentibus, & confeſsis, ſeu temporibus à iure ſtatutis confitendi propoſitum habentibus, qui aliquã Eccleſiam, aut alium pium locum dictæ Societatis, ſemel ſingulis annis

Fideles quicunq; confiteri noſtris poſsũt absq; Rectoris ſui facultate.

Licet ſingulis Chriſtianis Euchariſtiã a noſtris accipere ſemper, duobus exceptis caſibus.

Qui aliquã Eccleſiam noſtram à Præpoſito deſignatã ſemel in an nõ uiſitarit indulgenti

(præter

am plenarium conſequitur.

(præter annum Iubilei) in die, per, pro tempore existentem, dictæ Societatis Præpoſitum, eligendo, à primis veſperis vſque ad occaſum ſolis eiuſdem diei incluſiue, deuote viſitauerint, & inibi orationẽ Dominicam, ac ſalutationem Angelicã recitauerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, ac remiſſionem, in forma Iubilei, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium miſericorditer concedimus, & elargimur: Et inſuper quatuor alijs, ſcilicet, Natiuitatis, Circũciſionis, Epiphaniæ, & Corporis Chriſti feſtiuitatum, necnon Veneris, & Dominicis, & Quadrageſimalibus diebus ſingulorum annorũ, vſque ad octauam Paſchatis, eccleſias, & alia pia loca, dictæ Societatis, deuote viſitauerint, & inibi orationem, & ſalutationem prædictas ſimiliter recitauerint, ac verbum Dei, ſi in illis prædicetur, deuote audiuerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis pœnitentijs miſericorditer, in Domino relaxamus:

Certis anni diebus obtinetur in Eccleſiis noſtris indulgentia multorum annorum.

Ac Præpoſito Generali eiuſdem Societatis, vt, quos de ſuis idoneos in Domino iudicauerit, ad lectiones Theologiæ, & aliarum facultatum, alterius licentia, ad id minime requiſita, vbilibet deputare poſſit, & vt, cum aliquos ex fratribus, ſeu ſocijs Societatis huiuſmodi in Saracenorum, & Paganorum, aliorumq; infidelium terras, & prouin-

Præpoſitus lectores in Theologia & facultatibus omnibus deputare poteſt.

In terris infideliũ, et

cias

cias alias remotiſsimas, à quibus non poteſt adiri ſedes Apoſtolica, miſerit, poſsit eis, auctoritate noſtra, facultatem concedere, vt Chriſtianos ibidem commorantes, confeſsione peccatorum ſuorum audita; & pœnitentia ſalutari iniuncta, eos, & eorum quemlibet ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, etiam in Bulla Cenæ Domini reſeruatis, & a conſequentibus cenſuris, & pœnis abſoluere; & cum ijs, qui ab infidelitate conuertentur tantum, & in locis remotiſsimis, qui prius in gradibus non licitis, tamen lege diuina nō prohibitis, matrimonia contraxerant, vt in eiſdem manere poſsint, diſpenſare; ac in locis prædictis remotiſsimis, quæcunque, Eccleſias, Hoſpitalia, & alia pia loca, prout expediens fuerit, erigere, ac nunc, & pro tempore erecta reformare, ſine alicuius præiudicio, & veſtes ſacerdotales, pallas, corporalia, calices, altaria, cœmeteria (ſi Epiſcopus, qui ea faciat, catholicus inibi non adſit) benedicere, ac profanatas eccleſias reconciliare poſsint, & quæcunque ſtatuta, & ordinationes, deſuper neceſſaria facere, illaq;, poſtquam facta fuerint, mutare, alterare, ac illis addere, & detrahere, ac Præpoſito prouinciali, in illis longinquis partibus reſidente decedente, interim, dū alius per Generalem Præpoſitum mittitur, loco Præpoſiti, ſic decedentis, alium eligere, libere, &

partibns re motiſsimis noſtri abſoluere poſſunt, etiam a caſibus in Bulla Cenæ Domini reſeruatis.

Diſpēſare in gradibus iure diuino non prohibatis in locis remotiſſimis.

Eccleſiarū erectio, & reformatio

Sacerdotalium benedictio.

Eccleſiarū reconciliatio.

Statuta cōdere.

Decedēte Prouinciali, alterius electio.

licite

licite valeant. Et quia in numeroſis populis illarum regionum, tanta eſt ſacerdotum raritas, vt vnus plurium curam populorum ſuſcipere debeat: vt bis eodem die Miſſam celebrare, diuerſis in locis valeat; & inſuper, attenta meditatione penſantes, quantum vtilitatis ad exaltationem Chriſtianæ fidei, & Euangelicæ veritatis, Societatis prædictæ, profeſſores afferant, & afferre valeant, omnia, & ſingula, gratias, immunitates, conceſsiones, priuilegia, & indulta, antea, per nos eidem Societati, & illius ſocijs, & perſonis quomodolibet conceſſa, quæ hic, pro ſpecificatis haberi volumus, approbantes, innouantes, & confirmantes, quod ſocij dictæ Societatis, qui alibi, quam in vrbe Romana, profeſsionem emittere non poſsunt, litteris Apoſtolicis, ab ipſa Societate, ad id ob aliquas cauſas, ad tempus impetratis, non obſtantibus eisdem, de licentia Præpoſiti Generalis præfati, profeſsionem, ipſam vbilibet emittere, libere, & licite valeant, concedimus, & indulgemus. Nec non Ignatio, & alijs ſucceſſoribus ſuis, Præpoſitis Generalibus dictæ Societatis, pro tempore exiſtentibus, vt indultum alias, per nos eidem Societati, ſuper habendis viginti Coadiutoribus cõceſſum, ad alios quoscunque, quos idoneos fore cenſuerint, ſub eorum obedientia degentes extẽdere, & quaſcunque gra-

tias,

Poteſtas bis in die celebrãdi.

Priuilegiorũ a ſe datorum Papæ confirmatio.

Profeſsio ubiq; locorum emitti poteſt.

Coadiutores ſine certo numero admitti poſſunt.

tias, conceſsiones, & indulta eisdem Generalibus dictæ Societatis Præpoſitis, pro tempore exiſtentibus, per nos conceſſa, per eorũ Vicarios, aut perſonas, ad id ſibi beue viſas, præſertim in Indiarum, & alijs partibus remotis, pro tempore ſubſtitutas, exercere libere, & licite, valeant, ac præſentes litteras, & in eis contenta quæcunque, ex quauis cauſa, de ſurreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ defectu notari, vel impugnari nullatenus poſſe: ac ſub quibusuis ſuſpenſionibus, derogationibus, limitationibus, & alijs quibusuis contrarijs diſpoſitionibus, & gratiarum, ac indulgentiarum conceſſarum derogatorijs, ſeu reuocatorijs, etiam per nos, & ſedem eamdem, pro tempore conceſsis, nullatenus cõprehendi, ſed ſemper, ab illis exceptas exiſtere, ac ſuos plenarios effectus ſortiri, & illarũ tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Canonici Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis eccleſiæ, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica cõſtitutæ, munitis, eãdẽ prorſus fidem, quæ adhiberetur eisdẽ originalibus litteris, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, vbique in iudicio, et extra, adhiberi debere, & ſic per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios quauis etiam Apoſtolica auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi

Gratias a Paulo iij. conceſsas, poteſt Generalis per alios exercere.

Tranſumptis habeatur fides.

facultate

facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere; ac, ſi ſecus ſuper hīs à quoquam quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus: Ac dilectis in Christo filijs illuſtribus, & nobilibus viris, Principibus, ac Dominis temporalibus, & venerabilibus fratribus, Prælatis eccleſiaſticis in quauis dignitate conſtitutis prædictam Societatē, & ſingulos illius ſocios plurimum in Domino cōmendantes, non ſolum, ne eos inquietari, aut eorum priuilegia violari permittant, ſed vt benigne, & cum caritate, vt decet, ſuſcipiāt exhortamur, atque in Domino rogamus: Et nihilominus vniuerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus noſtris, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filijs, Abbatibus, Prioribus, & alijs perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, necnon Metropolitan. & aliarum cathedralium eccleſiarum Canonicis, ac eorundem Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum officialibus, & Vicarijs generalibus, vbilibet conſtitutis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, ac quilibet eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta huiuſmodi, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Sociorum, vel alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſdemq; Socijs, in præmiſsis, efficacis

Societas, eiusq; perſonæ principibus, ac Prælatis cōmendatur.

Deputātur Iudices cōſeruatores.

defenſionis

defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra eoſdem ſocios litteris, & in eis contentis huiusmodi pacifice gaudere: non permittentes eos, aut eorum aliquē ſuper præmiſsis, aut quibusuis aliȳs rebus, & cauſis per locorum Ordinarios, aut quoſcunque alios, quomodolibet indebite moleſtari, ſed eos cōtra quoſcunque, cuiuſcūque conditionis, vel qualitatis exiſtentes, & quauis, etiā Patriarchali, Archiepiſcopali, vel Epiſcopali, aut mundana dignitate, ac exemptione fungentes, & munitos, in quibusuis cauſis, iuſtitiæ cōplementum miniſtrantes, id quod per eos ordinatū fuerit, ad executionem debitam perduci faciant, illosq; quos cenſuras, vel pœnas prædictas incurriſſe conſtiterit, excommunicatos, ac interdictos declarent, ac faciant, & mandent publice nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, & legitimis ſuper his habitis, & habendis proceſsibus ſeruatis, illos, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauari procurent, contradictores auctoritate noſtra (appellatione poſtpoſita) compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachiȳ ſæcularis; NON obſtantibus conſtitutionibus, et ordinationibus, ac iuramēto, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, et conſuetudinibus, necnō priuilegiȳs, indultis, & litteris Apoſtolicis S. Benedicti, et S. Franciſci,

ac mendicantium, & alijs ordinibus ſupradictis, illorumq; Prælatis, & perſonis, etiam ſuper non communicandis gratijs ſibi conceſſis, & alias quomodolibet, per nos, & ſedem prædictam conceſſis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, etiam Mari magno, Bulla aurea, & alias quomodolibet nuncupatis, quibus illorum tenores præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſq; contrarijs quibuſcunque. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum, conceſſionum, ſtatutorum, ordinationis, cōfirmationis, inhibitionum, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, decretorum, voluntatum, elargitionis, relaxationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorū eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud ſanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo quadrageſimo nono, XV. Kal. Nouemb. Pontificatus noſtri, Anno quintodecimo.

G. Grolleti. F. De Iaſer pro magiſtris.

BVLLA

IVLII III.
BVLLA CONFIRMATIO NIS SOCIETATIS, CVM maiori declaratione Inſti-tuti, atque aliis con-ceſsionibus, Anno, M.D.L.

Iulius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

EXPOSCIT debitum paſtoralis officy, cui nos, licet immeritos, prætulit diuina Maieſtas, vt fideles quoslibet, præſertim religioſos, in via mandatorum Domini, ad illius honorem, & gloriam, & proximorum ſpiritualem profectum deambulantes paternis confoueamus affectibus: vt fideles ipſi, dextera Domini ſibi aßiſtente propitia, æternæ ſalutis præmium feruentius exquirant, & in eorum pio propoſito confoueantur. Dudum ſiquidem per felicis recordationis Paulum Papam Tertiũ, prædeceſſorem

Summa literarũ Apoſtolicarum Pauli iij. de Inſtituto Societatis.

noſtrum, accepto, Quod dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, nec non Claudius Iaius, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Xauier, necnon Alfonſus Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan Viſen. Ebredunen. & Palentia. ciuitatum, & diœc. reſpectiue, in Artibus magiſtri, in Vniuerſitate Pariſien. graduati, & in Theologicis ſtudijs, per plures annos exercitati, Spiritu ſancto afflati, iam dudum è diuerſis mundi regionibus decedentes, in vnum conuenerant, & exemplaris, ac religioſæ vitæ ſocij effecti, abdicatis huius ſæculi illecebris, eorũ vitam perpetuo Domini noſtri IESV Chriſti, atque ſuo, & ſucceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum ſeruitio dedicauerant, & iam pluribus annis verbum Dei prædicando, & fideles priuatim ad pias meditationes, beneq;, ac beate viuendum excitando, hoſpitalibus inſeruiendo, pueros, & alios rudes ſalubria dogmata ad Chriſtiani hominis inſtitutionem neceſſaria docendo, ac denique omnia caritatis officia, quæ ad animarum ædificationem pertinebant, vbique terrarum, vbi peregrinati fuerant, quiſque iuxta traditam ſibi ab ipſo Spiritu ſancto gratiam, multa cum laude obeundo, laudabiliter in vinea Domini ſe exercuerant;

uerant ; eorum inſtitutum, ſub quadam viuendi formula ab ipſis edita, Euangelicæ veritati, & ſanctorum patrum ſanctionibus conformi, vt vinculum caritatis, & vnio in ipſis quidem Socijs, & alijs, qui prædictum vellent inſtitutum ſequi, conſeruarentur, approbauit, & confirmauit, & benedixit : ipſosq; Socios (quorum numerum, non vltra ſexaginta eſſe tunc voluit) ſub ſua, & Apoſtolicæ ſedis protectione ſuſcepit, illisq; condendi Conſtitutiones, & ſtatuta quæcunque ad ipſius, ſic inſtitutæ, & confirmatæ Societatis conſeruationem, & felicem progreſſum, licentiam conceßit per quaſdam. Cumq; poſtmodum progreſſu temporis, Spiritu ſancto cooperante, ex Societate prædicta ſpiritualem animarum fructum creſcere, & multos, qui inſtitutum prædictum ſequi vellent, in Pariſien. & alijs generalium ſtudiorum Vniuerſitatibus, ſtudere intellexiſſet idem prædeceſſor, Ignatij, & aliorum ſociorum prædictorum piam vitam, & doctrinam attendendo, eidem Societati, vt quoſcunque alios idoneos, & iuxta ſuas Conſtitutiones probatos libere admittere poſſent, conceßit. Et nihilominus, vt Coadiutores tam presbyteros, qui in ſpiritualibus, quam laicos, qui in temporalibus, & domeſticis officijs eos adiuuarent (qui quidem Coadiutores

peractis probationibus, iuxta Conſtitutiones Societatis huiuſmodi requiſitis, ad maiorem deuotionem ſuam, & meritum, etiam tria vota, Paupertatis videlicet, Caſtitatis, & Obedientiæ poſſent emittere, non ſolemnia, ſed quibus, pro eo tempore, quo Præpoſitus Generalis Societatis prædictæ eis, in miniſterio ſpirituali, vel temporali vtendum iudicaret, aſtringerentur: quiq; omnium bonorum operum, quæ in dicta Societate fierent, ac meritorum omnium participes fierent, perinde, vt qui ſolẽnẽ profeſſionẽ, in eadẽ Societate emiſiſſent) poſſẽt aſſumere; & alias gratias, ac priuilegia ad fouendã, et adiuuandã in ijs, quæ ad Dei honorem, & animarum ſalutem pertinebãt, Societatem prædictam, de benignitate Apoſtolica conceßit. Vt autem prædicta omnia prius ab eodem prædeceſſore conceſſa, magis confirmentur, & ſimul omnia, quæ ad inſtitutũ Societatis prædictæ pertinent, eisdem in litteris aliarum ſummã continentibus comprehendantur; & vt aliqua obſcurius dicta, & quæ ſcrupulum, ac dubitationem poſſent inijcere, per nos exactius explicentur: nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt formulam, qua prædictæ Societatis inſtitutum exactius, & diſtinctius, quam antea, edocente experientia, ac vſu rerum, expreſſum, eodem tamen ſpiritu, comprehenditur, confirmare dignaremur; cuius tenor

ſequitur

ſequitur, & eſt talis. QVIcunque in Societate noſtra, quam IESV nomine inſigniri cupimus, vult ſub crucis vexillo Deo militare, & ſoli Domino, ac Eccleſiæ ipſius ſponſæ, ſub Romano Pontifice, Chriſti in terris Vicario ſeruire, poſt ſolēne perpetuæ Caſtitatis, Paupertatis, & Obedientiæ votum, proponat ſibi in animo, ſe partem eſſe Societatis, ad hoc potiſsimum inſtitutæ, vt ad fidei defenſionem, & propagationem, & profectum animarum in vita, & doctrina Chriſtiana, per publicas prædicationes, lectiones, & aliud quodcunque verbi Dei miniſterium, ac ſpiritualia exercitia, puerorum, ac rudium in Chriſtianiſmo inſtitutionem, Chriſtifidelium in confeſsionibus audiendis, ac ceteris Sacramentis adminiſtrandis, ſpiritualem conſolationem præcipue intendat: & nihilominus ad diſsidentium reconciliationem, & eorum, qui in carceribus, vel in hoſpitalibus inueniuntur, piam ſubuentionem, & miniſterium, ac reliqua caritatis opera, prout ad Dei gloriam, & commune bonum expedire viſum erit, exequenda gratis omnino, & nullo, pro ſuo in prædictis omnibus labore, ſtipēdio accepto, ſe vtilem exhibeat: curetq; primo Deum, deinde huius ſui inſtituti rationem, quæ via quædam eſt ad illum, quoad vixerit, ante oculos habere, & finem hunc ſibi à Deo propoſitū totis viribus

Inſtituti Societatis formula.

Vota paupertatis, caſtitatis, & obediētię. Finis inſtituti.

Puerorum ac rudium inſtitutio.

Operū caritatis exercitia, quæ gratis omnino exhibēda ſunt.

aſſequi : vnuſquiſque tamen ſecundum gratiam ſibi à Spiritu ſancto ſubminiſtratam, & vocationis ſuæ proprium gradum. Ideoq;, nequis forte zelo vtatur, ſed non ſecundum ſcientiam, proprij cuiuſque gradus iudicium, & officiorum diſcretio, ac diſtributio tota ſit in manu Præpoſiti Generalis, ſeu Prælati per nos quocunque tempore eligendi, vel eorum, quos ipſe ſibi ea cum auctoritate ſubſtituerit, vt congruus ordo ſeruetur in omni bene inſtituta communitate neceſſarius. Qui quidem Præpoſitus de conſilio conſociorum Conſtitutiones ad constructionem huius propoſiti nobis finis conducentes condendi, maiori ſuffragiorum parte ſemper ſtatuendi ius habente, & quæ dubia eſſe poterunt in noſtro inſtituto hac formula comprehenſo, declarandi auctoritatem habeat, Conſilium vero neceſſario conuocandum ad condendas, vel immutandas Cōſtitutiones, & alia grauiora, vt alienare, vel diſſoluere Domos, ac Collegia ſemel erecta, intelligatur eſſe maior pars totius profeſſæ Societatis (iuxta Conſtitutionum noſtrarum declarationem) quæ ſine magno incommodo poteſt à Præpoſito Generali conuocari. In alijs, quæ non ita magni momenti ſunt, idem Præpoſitus adiutus, quatenus ipſe opportunum iudicabit, fratrum ſuorum conſilio per ſe ipſum ordinandi, & iubendi

Officiorũ diſtributio.

De condẽdis conſtitutionibus.

Præpoſitus habet auctoritatem declarandi Inſtitutũ.

Conſilium ad grauiora conuocandum.

In his quę non tanti mometi ſũt ius totũ habet Præpoſitus.

quæ

quæ ad Dei gloriam, & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, ius totum habeat, prout in Conſtitutionibus eiſdem explicabitur. Quicunque autem in hac Societate profeſſionem emiſerint, non ſolum in primis profeſſionis ſuæ ſoribus intelligant, ſed quoad vixerint, memores ſint, Societatem hanc vniuerſam, & ſingulos, qui in ea profitentur, ſub Sanctiſſimi Domini noſtri Pauli Papæ Tertij, & aliorum Romanorum Pontificum ſucceſſorum eius fideli obedientia Deo militare. Et quãuis Euangelio doceamur, & fide orthodoxa cognoſcamus, ac firmiter teneamus, omnes Chriſtifideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac IESV Chriſti Vicario ſubeſſe: ob deuotionem tamen maiorem ad obedientiam ſedis Apoſtolicæ, & maiorem voluntatum noſtrarum abnegationem, & certiorem ſancti Spiritus directionem ſummopere conducere iudicauimus, ſingulos nos, & quicunque eandem in poſterum profeſſionem emiſerint, vltra illud commune trium votorum vinculum, ſpeciali ad hoc voto aſtringi, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices, pro tempore exiſtentes iuſſerint ad profectum animarũ, & fidei propagationẽ pertinẽs, et ad quaſcunque prouincias nos mittere voluerint, ſine vlla tergiuerſatione aut excuſatione illico, quãtum in nobis fuerit (ſiue nos ad Turcas, Speciale uotum obediendi Romano Pontifici.

ſiue ad quoſcunque alios Infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, ſiue ad quoſcunque Hæreticos, Schiſmaticos, ſeu etiam ad quoſuis fideles, mittendos cenſuerint) exequi teneamur. Quamobrem qui ad nos acceſſuri ſunt, antequam huic oneri humeros ſupponant, diu multumq; meditentur, an tantum pecuniæ ſpiritualis in bonis habeant, vt turrim hanc iuxta conſilium Dominicum poßint conſummare, hoc eſt, an Spiritus ſanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiæ polliceatur, vt huius vocationis pondus, illo adiuuante, ſe laturos ſperent: & , poſtquam, Domino inſpirante, huic IESV Chriſti militiæ nomẽ dederint, die noctuq; ſuccincti lumbos, & ad tam grandis debiti ſolutionem prompti eſſe debebunt. Ne qua autem poßit eſſe inter nos mißionum, aut prouinciarum huiuſmodi ambitio, vel detrectatio; intelligant ſinguli, ſibi per ſe, vel alium, de huiuſmodi mißionibus quidquam cum Romano Pontifice non eſſe curandum, ſed omnem hanc curam Deo, & ipſi Pontifici tamquam eius Vicario, & Societatis Præpoſito dimittendam: cui quidem (ſicut ceteris) nihil de ſui ipſius mißione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio, cum dicto Pontifice curandum erit. Voueant etiam ſinguli, ſe in omnibus, quæ ad regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt,

Ingreſſuri Societatẽ quid conſiderare debent.

Miſsiones non procurandæ.

Votũ obedientiæ.

Societatis

Societatis Præpoſito (qui ad hoc munus quam fie ri poßit idoneus, ad plura vota, prout in Conſtitutionibus declarabitur, eligetur) obedientes fo- re. Ille autem omnem eam auctoritatem, & poteſtatem habeat ſupra Societatem; quæ ad bonã eiusdem Societatis adminiſtrationem, correctionem, & gubernationem vtilis erit. Iubeat autem ea, quæ ad conſtructionẽ propoſiti ſibi à Deo, & à Societate finis cognouerit eſſe opportuna. & in prælatione ſua benignitatis, ac manſuetudinis, caritatisq; Chriſti, Petri, Pauliq; formulæ ſemper ſit memor: & tam ipſe, quam conſilium prædictum ad normam hanc aßidue ſpectent. Singuli vero ſubditorum, tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam ſatis laudatum humilitatis aßiduum exercitium, non ſolum Præpoſito in omnibus, ad inſtitutum Societatis pertinentibus parere ſemper teneantur: ſed in illo Chriſtum veluti præſentem agnoſcant, &, quantum decet, venerentur. Cum autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem eſſe vitam, ab omni auaritiæ contagione quamremotiſſimam, & euangelicæ paupertati, quamſimillimam, cumq; ſciamus Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, ſeruis ſuis regnum Dei ſolum inquirentibus, neceſſaria ad victum, & veſtitum eſſe ſubminiſtraturum:

Præpoſiti electio, & poteſtas.

Gubernandi ratio.

Obediẽtia ſubditorũ erga Præpoſitum.

Paupertatis Votum.

*ſic voueant ſinguli, & vniuerſi perpetuam Pau-
pertatem, vt non ſolum priuatim, ſed neque etiam
communiter poßint Profeßi, vel vlla eorum Do-
mus, aut eccleſia ad aliquos prouentus, redditus,
poſſeßiones, ſed nec ad vlla bona ſtabilia (præter
ea, quæ opportuna erunt ad vſum proprium, &
habitationem) retinenda ius aliquod ciuile acqui-
rere, rebus ſibi ex caritate donatis ad neceſſariũ
vitæ vſum contenti. Quia tamen Domus, quas
Dominus dederit, ad operandum in vinea ipſius,
& non ad ſcholaſtica ſtudia exercenda deſtinan-
dæ erunt: cum valde opportunum fore alioqui vi-
deatur, vt ex iuuenibus ad pietatem propenſis, et
ad litterarum ſtudia tractanda idoneis operarij ei-
dem vineæ Domini parentur, qui Societatis no-
ſtræ, etiam profeſſæ velut quoddam ſeminarium
exiſtant; poßit profeſſa Societas ad ſtudiorum
commoditatẽ, Scholarium habere Collegia, vbi-
cunque ad ea conſtruenda, & dotanda, ex deuo-
tione aliqui mouebuntur: quæ ſimul atque con-
ſtructa, & dotata fuerint (non tamen ex bonis,
quorum collatio ad ſedem Apoſtolicam pertinet)
ex nunc auctoritate Apoſtolica erigi ſupplica-
mus, ſeu pro erectis haberi: quæ Collegia poßint
habere redditus, cenſus, ſeu poſſeßiones vſibus,
& neceßitatibus ſtudentium applicandas, retenta
pœnes Præpoſitum, vel Societatẽ omnimoda gu-*

Profeſsi, & eorum Domus non poſsunt habere redditus.

De collegiis, & eorũ redditibus.

bernatione,

bernatione, ſeu ſuperintēdētia ſuper dictaCollegia, et prædictos ſtudētes, quoad Rectorū, ſeu gubernatorū, ac ſtudentiū electionē, ac eorundē admiſſionem, emiſſionē, receptionē, excluſionē, ſtatutorū ordinationem, & circa ſtudentiū inſtructionem, eruditionem, ædificationē, ac correctionē, victus veſtitusq;, & aliarū rerū neceſſariarum eis miniſtrandarū modū, atque aliā omnimodam gubernationē, regimen, ac curā; vt neque ſtudētes dictis bonis abuti, neque Societas Profeſſa in proprios vſus conuertere poſſit, ſed ſtudentiū neceſſitati ſubuenire: Qui quidem ſtudentes ingenij, & morum indole tales eſſe debebunt; vt merito ſperetur, poſt abſoluta ſtudia ad Societatis functiones idoneos fore: & ſic demū poſt cognitū in ſpiritu, & litteris eorum profectum, & poſt ſufficientem probationem, in Sacietatem noſtram admitti poſſint.

Collegiorū gubernatio penes Præpoſitū uel Societatem eſt.

Socij autem omnes cum presbyteri eſſe debeant, ad dicendum officium ſecundum communem Eccleſiæ ritum, ſed priuatim, & non communiter, vel in choro, teneantur: & in ijs, quæ ad victum, & veſtitum, & cætera exteriora pertinent, honeſtorum ſacerdotum communem, & approbatum vſum ſequentur: vt quod inde pro cuiuſque neceſſitate, vel ſpiritualis profectus deſiderio ſubtractum fuerit, ex deuotione, & non ex obligatione, rationabile obſequium

De Officio diuino recitando.

In uictu, & ueſtitu ſequi debemus uſum comminé honeſtorū ſacerdotū.

corporis

corporis Deo, prout expediet, offeratur. Hæc ſunt, quæ ſub præfati Domini noſtri Pauli, & ſedis Apoſtolicæ beneplacito, de noſtra profeſſione, typo quodã explicare potuimus, quod nũc fecimus; vt ſummatim informaremus tum illos, qui nos de noſtro vitæ inſtituto interrogant, tum etiam poſteros noſtros, ſi quos Deo volente imitatores, vnquam habebimus huius viæ, quam cum multas, magnaſq; habere annexas difficultates fuerimus experti, opportunum iudicauimus, etiã ſtatuere, nequis ad profeſſionem, in hac Societate emittendam, niſi diuturnis, & diligentiſſimis probationibus (prout in Conſtitutionibus declarabitur) eius vita, & doctrina explorata fuerit, recipiatur: quia re vera, hoc inſtitutum omnino humiles, & prudentes in Chriſto, & in Chriſtianæ vitæ puritate, ac litteris conſpicuos exigit.

Ad profeſſionem nõ admittãtur niſi diu multumq; probati.

Imo, & ij, qui in Coadiutores tam in ſpiritualibus, quam in corporalibus, & in Scholares admittentur, quorum vtrique, poſt ſufficientes probationes, & tempus in Conſtitutionibus expreſſum, vota ſua, ad deuotionem, & meritum maius, non quidem ſolemnia (præter aliquos, qui de licentia Præpoſiti Generalis, propter ipſorum deuotionem, & perſonarum qualitatem, tria vota huiuſmodi ſolẽnia facere poterunt) ſed quibus teneantur, quam diu Præpoſitus Generalis in So-

Coadiutores, et ſcholares uota ſua debent emittere.

Aliqui tria uota ſolemnia emittere poſſunt.

cietate

cietate eos retinendos eſſe cenſuerit, emittere debeant, prout in Conſtitutionibus latius explicabitur, non niſi diligenter examinati, & idonei reperti, ad eundem finem Societatis, admittãtur ad hanc IESV Chriſti militiam, qui tenuibus cœptis noſtris fauere dignetur, ad gloriam Dei patris, cui ſoli ſit ſemper decus, & honor in ſæcula amen.

Idonei coadiutores, & ſcholares debent admitti.

Quapropter conſiderantes, nihil, quod pium ſanctumq; non ſit, in dicta Societate, eiuſq; laudabilibus inſtitutis, ac exemplari Ignatij, & aliorum Sociorum prædictorum vita, & moribus reperiri, eaq; omnia ad ſuorum, & aliorum Chriſtifidelium animarum ſalutem, & fidei exaltationem tendere; Socios, ac illorum Coadiutores prædictos, & ipſius Societatis Scholares à quibusuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, illosq; ſub noſtra, & Apoſtolicæ ſedis protectione ſuſcipientes, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, erectionem, & inſtitutionem Societatis, ac extenſionem numeri illius Sociorum, ac receptionis, & admiſſionis Coad-

Approbatur, & confirmatur inſtitutum, et Priuilegia conceſſa.

iutorum,

iutorum, ac omnia, & ſingula, Priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, & condendi, & alterandi ſtatuta, & ordinationes, ac alia quæuis indulta eisdem, Societati, & illius Præpoſito, per prædeceſſorem noſtrum, & ſedem huiuſmodi, ſub quibuſcunque tenoribus, & formis conceſſa, & confirmata, ac deſuper confectas tam ſub plumbo, quam in forma breuis litteras, & in eis contenta, ac inde ſecuta quæcunque, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac eis perpetuæ firmitatis robur adycimus, ſupplentes omnes, & ſingulos tam Iuris, quam facti defectus, ſiqui interuenerint, in eisdem: Eaq; omnia & ſingula perpetuæ, & inconcuſſæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, & ſic per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios, quauis auctoritate fungentes (ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) iudicari, interpretari, atque decidi debere; nec non quidquid ſecus ſuper his per quoſcunque, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus, & declaramus. Quocirca vniuerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, & alijs perſonis in dignitate eccleſiaſtica

Iudices qui aſsiſtāt

conſtitutis,

conſtitutis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, & eorum quilibet per ſe vel alium, ſeu alios præfatis Præpoſito, & Societati in præmiſsis, efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra ſingulas prædictas, & præſentes litteras plenum effectum ſortiri, ac ab omnibus inuiolabiliter obſeruari: non permittentes quenquã contra illarũ tenorẽ quomodolibet indebite moleſtari, cõtradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras eccleſiaſticas, & alia iuris opportuna remedia (appellatione poſtpoſita) cõpeſcẽdo, ac cẽſuras prædictas legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, etiã iteratis vicibus aggrauãdo: inuocato etiã ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachy ſæcularis; NON obſtãtibus cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, & ſingulis, quæ in litteris prædictis idẽ prædeceſſor noſter voluit nõ obſtare, cæteriſq; contrarijs quibuſcũque. aut ſi aliquibus cõmuniter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit ſede indultũ quod interdici, ſuſpendi, vel excõmunicari nõ poſsint, per litteras Apoſtolicas nõ faciẽtes plenã et expreſſã, ac de verbo ad verbũ, de indulto huiuſmodi mẽtionem. NVLLI ergo omnino hominũ liceat hãc paginã noſtræ abſolutionis ſuſceptionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, ſuppletionis, decreti, declarationis, et mãdati infrĩgere, vel ei auſu temerario

Non obſtãtibus, &c.

contraire.

contraire. *Si quis autem hoc attentare præſumpſerit; indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud ſanctum Petrū, Anno Incarnationis Dominicæ M.D.L. Duodecimo Kalendas Auguſti: Pontificatus noſtri Anno Primo.*

F. de Mendoza.
Fed. Cardinalis Cæſius.

LITTERAE

ALIAE LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM IVLII III. QVIBVS

omnes facultates prius conceſſæ Societati IESV cōfirmãtur; &, præter alia Priuilegia, confertur poteſtas abſoluẽdi ab hæreſi, diſpẽſandi circa ieiunia, & Scholaſticos, ad gradum doctoratus, promouendi, Anno M. D. LII.

Dilecto Filio Ignatio, de Loyola Præpoſito Generali Societatis IESV.

IVLIVS PAPA III.

DILECTI Filij, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Sacræ Religionis, ſub qua dilecti filij, Societas IESV, reiectis ſæculi vanitatibus,

gratũ Altiſsimo præbent ſub humilitatis ſpiritu famulatum, & feruentibus ſtudijs per exempla virtutum, & ſolidam doctrinam alios ad diuinæ Maieſtatis obſequia trahunt, fauor expoſcit, & deuotionis veſtræ merita nos inducunt vt ea, quæ per Nos, & prædeceſſorem noſtrum tibi, & illis prouide conceſſa ſunt, Apoſtolicæ firmitatis munimine roboremus; uosque amplioribus fauoribus, & gratijs confoueamus, ea vobis concedentes, per quæ commoditatibus veſtris, & animarum tum veſtrarum, tum etiam aliorum, quibus iuuandis vacatis, peramplius conſulatur.

Confirmãtur priuilegia hactenus conceſſa.

Tuis itaque in hac parte nobis porrectis ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula, litteras, facultates, indulgentias, etiam plenarias, conceſsiones, immunitates, exemptiones, libertates, gratias, priuilegia, & indulta, tibi & ad tui, & pro tempore exiſtentis Præpoſiti Generalis Societatis huiuſmodi diſpoſitionem conceſſa, nec non facultatem inter alia cum perſonis Societatis huiuſmodi circa ieiunia, & cibos prohibitos, per te vel alios Societatem ipſam profeſſos diſpenſandis, ac quoſcunque à caſibus hæreſis, & alijs contra fidem, & conſequentibus cenſuris quibuſcunque, etiam per te, & ſucceſſores tuos, vel alios ſimiliter profeſſos ad id idoneos, per te, & pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem Societa

Diſpẽſare circa ieiunia, & cibos prohibitos.

Abſoluere à quibus

tis

tis huiuſmodi deputandos abſoluendi, quantum opus ſit, in foro conſcientiæ diſpenſandi, per fe. re. Paulum Papam III. prædeceſſorem noſtrum, & forſan Nos tam in genere, quàm in ſpecie, & aliàs quomodolibet, & ſub quibuſcunque tenoribus, & formis conceſſa, eorum omnium tenores, & cauſas, propter quas conceſſa ſunt, præſentibus pro ſufficienter expreſsis habentes, Apoſtolica auctoritate, ex certa noſtra ſcientia, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, & inconcuſſæ firmitatis robur adycimus, illaq; inuiolabiter obſeruari, & ſub quibuſuis derogationibus, reuocationibus, ſuſpenſionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac litteris Apoſtolicis, etiam quaſuis clauſulas generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & inſolitas, ac etiam irritantia decreta, ſub quacunque verborum forma, & expreſſione in ſe continen. ac Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, ſeu conſtitutionibus Apoſtolicis quomodolibet, pro tempore factis, & editis, vllo vnquam tempore comprehendi, aut eis in aliquo derogari, ſeu ea reuocari, aut alterari nullatenus poſſe: ſicq; per quoſcunque Iudices et Cõmiſſarios quauis auctoritate fũgẽtes in quauis cauſa, et inſtãtia (ſublata eis, et eorũ cuilibet quauis aliter

cunq; caſibus hereſis in foro cõſcientiæ.

Priuilegia prædicta ſub quibuſuis derogationibus non cõprehendũtur.

 indican

iudicandi, & interpretandi facultate, & aucto-ritate) iudicari, ac definiri debere: ac ex nunc, quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis aucto ritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attenta ri, irritum, & inane decernimus: Et nihilominus, vt tu, & Societas huiusmodi quietius, & deuotius in humilitate ſpiritus, Altiſsimo gratũ præbere poſsitis famulatum, facultatẽ, & licentiam anteponendi, & poſtponendi officium diui num, alias vobis conceſſam ad hoc, vt tu, & pro tempore exiſtentes religioſi Societatis huiuſmodi ex legitimis, ac iuſtis cauſis (in quo tuam, & ſucceſſorum tuorum Præpoſitorum Generalium pro tempore exiſtentium, & aliorum, quos ad hoc ſubſtitueritis, conſcientiam oneramus) officium ipſum celebrationi Miſſæ libere, & abſque conſcientiæ ſcrupulo poſtponere poſsitis, auctoritate, & tenore prædictis extendimus, & ampliamus: Ac inſuper tibi, & alijs Præpoſitis Generalibus Societatis huiuſmodi pro tempore exiſtentibus, & alijs, quibus ad hanc commutationem, auctoritatem veſtram communicaueritis, vt recitationem officij huiuſmodi pro ijs, qui ob infirmitatem, vobis videbuntur excuſandi, in aliud opus pium, ſeu leuiorem orationem, durante tamen infirmitate, arbitrio veſtro commutare; nec non Scholaribus Collegiorum Societatis huiuſmo di in

Facultas pręponẽdi ac poſtponendi officiũ diuinũ.

Poſtponere officium diuinũ Miſſæ celebrationi.

Infirmis cõmutare officium diuin n.

Quomodo

di in Vniuerſitatibus alicuius ſtudij generalis exiſtentium, quod ipſi (ſi prævio rigoroſo, & publico examine in eiſdem Vniuerſitatibus idonei reperti fuerint, & Rectores Vniuerſitatum huiuſmodi eos gratis, & amore Dei, abſque aliqua pecuniarum ſolutione promouere recuſauerint) in Collegijs prædictis, à Præpoſito Generali, pro tempore exiſtenti, vel de eius licentia, à quouis ex inferioribus Præpoſitis, vel Rectoribus huiuſmodi collegiorum, cum duobus etiam, vel tribus Doctoribus, ſeu Magiſtris, per eosdem eligendis, Scholaribus vero collegiorum eorumdem, extra Vniuerſitates exiſtentium, ſtudiorum ſuorum curſu abſoluto, & rigoroſo examine præcedente, à dicto Præpoſito Generali, vel de eius licentia, à quouis ex Præpoſitis, vel Rectoribus huiuſmodi collegiorum, cum duobus etiam, vel tribus Doctoribus, vel Magiſtris, per eosdem eligendis, quoſcunque Baccalaureatus, ac Magiſterij, Licentiaturæ, ac Doctoratus gradus accipere, Præpoſitis, vel Rectoribus cum Doctoribus huiuſmodi, vt eosdem Scholares ad gradus ipſos promouere, eiſdemq; Scholaribus, vt poſtquam promoti fuerint, in eis legere, diſputare, ac quoſcũque alios actus ad hæc neceſſarios facere, & exequi, omnibus, & ſingulis priuilegijs, prærogatiuis, immunitatibus, exemptionibus, liberta-

nostri in Vniuerſitatibus poſsint ad gradus promoueri

Noſtri extra Vniuerſitates poſſint ad gradus promoueri.

Priuilegia eorum qui ad gradus promouentur.

 tibus,

tibus, antelationibus, fauoribus, gratijs, & indultis, ac omnibus, & ſingulis alijs, quibus alij in quibuſuis Vniuerſitatibus ſtudiorum huiuſmodi, rigoroſo examine præuio, ac alias iuxta inibi obſeruari ſolitos, & requiſitos vſus, ordinationes, ritus, ac mores, pro tempore promoti de iure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet vtuntur potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, no ſolum ad ipſorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter abſque vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi gradus huiuſmodi in eiſdem Vniuerſitatibus, & non eorum collegijs huiuſmodi accepiſſent: Præpoſitis quoque inferioribus à te, & pro tempore exiſtenti Præpoſito Generali præfato, vel etiam Prouincialibus, præſertim in locis Indiarum, & alijs remotis partibus, pro tempore deputatis, vt ipſi quæcunque gratias, facultates conceſſiones, & indulta eis, per te, & eundem Præpoſitum Generalem, vel Prouincialem, pro tempore exiſtentes, communicata, & conceſſa, quibuſuis alijs perſonis de Societate huiuſmodi Profeſſis, eis bene viſis, quoties eis videbitur, de tua tamen, & Præpoſitorum Generalium pro tempore exiſtentium licētia, communicare, & concedere poſſint: Et inſuper religio-

Præpoſiti inferiores gratias ſibi cōmunicatas, de licētia Generalis, profeſſis communicare poſſunt.

Profeſſi ſe

ſis

ſis Societatis huiuſmodi pro tempore ſenio confe-ctis, aut aliqua infirmitate grauatis, et ad operandum in vinea Domini non idoneis, etiam Profeſsis, vt in collegijs, Societatis huiuſmodi de tui, & pro tempore exiſtentis Præpoſiti Generalis, vel inferiorum, quibus hanc facultatem communicaueris, ſeu communicauerint licentia morari, & ex illorum redditibus, & prouentibus ſe ſuſtẽtare abſque aliquo cõſcientiæ ſcrupulo libere, & licite ualeant, plenam & liberam auctoritate & tenore præmiſsis facultatem, & licentiam cõcedimus: NON obſtãtibus quibuſuis Apoſtolicis, ac Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, ordinationibus, ac Societatis, & Vniuerſitatum huiusmodi, iuramento, confirmatione Apoſtolica, uel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis eidem Societati & Vniuerſitatibus, illarumque Rectoribus, Doctoribus, & perſonis ſub quibuſcũque tenoribus & formis, ac cũ quibuſuis etiã derogatoriarium derogatorijs, alijsque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibusq;, et alijs decretis, etiam Motu proprio, et de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac alias quomodolibet conceſsis, approbatis, et innouatis. Quibus omnibus, etiam

nes, uel infirmi poſſunt cũ facultate Generalis in Collegijs habitare.

Non obſtãtibus. &c.

ſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio, aut quæuis alia expreſſio habenda foret, tenores huiuſmodi, præſentibus pro ſufficienter expreßis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſq; contrarijs quibuſcunque. Verum, quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca deferre; volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod ipſarum tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati, vel perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, aut curiæ eccleſiaſticæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadē prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, Die XXII Octobris, M. D. LII. Pontificatus noſtri Anno Tertio.

Tranſumptis habeatur fides.

Gal. Aquinas.

LITTERAE

PII IIII. LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, QVIBVS CONFIRMATVR,

& de nouo conceditur Societati facultas erigendi Collegia, Domos, Eccleſias, & Oratoria, etiam intra centũ quadraginta cãnas, à Conuentibus aliarum Religionum, Anno M. D. LXI.

Dilectis filÿs Præpoſito Generali, & vniuerſæ Societati IESV.

PIVS PAPA IIII.

DILECTI Filÿ Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Etſi ex debito paſtoralis officÿ, ſingulos Religioſos, qui ſpre

tis

tis huius tranſitorij ſæculi pompis, iugum Religionis libenter amplexi, propriam voluntatem abnegare, & in cælis theſauros ſuos reponere decreuerunt; paterna dilectione proſequamur; ad illos tamen, qui ſicut nomen ſociorum IESV *aſſumpſerunt, ita opere, doctrina, & exemplis, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum imitari, & eius veſtigia ſequi nituntur, maioribus fauoribus, & gratijs proſequendum inuitamur. Cum itaq;, ſicut accepimus, alias poſtquam vos, quibus dudum antea per ſpeciale priuilegium vobis per fe. re. Paulum Tertiũ conceſſum, & Iulium etiam Tertiũ prædeceſſores noſtros confirmatum; vt quæcunq; Domos, Eccleſias, & Collegia Societatis* IESV, *cũ omnibus ad id neceſſarijs, & opportunis, cõſtruere, & ædificare, ac loca pro huiuſmodi cõſtitutionibus, vobis pro tempore conceſſa recipere poſſetis, indultũ fuerat: decreto etiã in litteris eorumdẽ prædeceſſorũ deſuper confectis appoſito, quod Domus, Eccleſiæ, Collegia, cellæ, & Oratoria, vbilibet per vos, pro tempore conſtructa, ſeu vobis donata, eo ipſo quod ædificata, vel donata forent, Apoſtolica auctoritate erecta, approbata, & confirmata eſſent, & eſſe cẽſerentur, ac alias, prout in litteris prædictis latius contineri dicitur: voſq; in vim priuilegij ſic vobis conceſſi, poſtea, vt præfertur confirmati,*

Conceſsio Pauli iij. & cõfirmatio Iulij iij. de erigendis Collegiis, & Domibus Societatis.

confirmati,

confirmati, in diuerſis mundi partibus, quam plura Collegia, Domos, & Eccleſias dictæ Societatis, etiam in locis intra centum quadraginta cannas, ab alijs Religioſis locis diuerſorum ordinum, Mendicantium conſiſtentibus erexeratis, in Dei laudem, & honorem, ac Christianæ religionis nõ modicũ incrementũ: cum poſtmodum, vos dicto veſtro priuilegio vtendo, vnum Collegiũ eiuſdẽ Societatis in ciuitate Palentina, & fundo vobis, ad id donato, iuxta quendam conuentum ordinis fratrum Minorum ſancti Franciſci, de obſeruantia erexiſſetis, ſeu iam erectum, & vobis donatum accepiſſetis: Dilecti filij fratres dicti conuentus, prætendentes Collegium prædictum ſtantibus priuilegijs dicto ordini fratrum Minorum conceſſis, conſtrui ſeu erigi non poſſe, ſe præmiſſis oppoſuerunt, & vos deſuper moleſtare, velle ſe iactauerunt, et iactant. Nos qui inter ſeruos Chriſti pacem, & tranquillitatem intimis deſideramus affectibus, attendentes quantum dicta veſtra Societas in Eccleſia Dei hactenus fructum attulerit, & quantum in futurum Deo dante ſit allatura, & propterea vos præ ceteris alijs Religioſis maioribus fauoribus, & gratijs fore merito proſequendos: & cupientes quod Collegium ſic per vos in dicta ciuitate Palentina erectum, ſeu vobis donatum, ad debitum, vlteriorem

Cõmendatio Societatis.

teriorem effectum perducatur; Motu proprio non ad veſtrã, vel alicuius pro vobis, nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex noſtra certa ſcientia, & ſpontanea voluntate, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, litterarum prædictarum, nec non Priuilegiorum dictorum fratrum Minorũ veriores tenores, ac alia in præmiſſis, etiam forſan de neceſsitate exprimenda pro expreſsis habentes; voſq; à quibuſuis excõmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti alijsq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes: vobis, vt Collegium per vos in dicta Ciuitate Palentina, vt præmittitur, erectum inhabitare, et inhabitari, ac in eo omnia, & ſingula, quæ in alijs eiuſdem Societatis Collegijs fieri, & exerceri ſolent, fieri, & exerceri facere, libere, ac licite poſsitis, & valeatis, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, de ſpecialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus, ac legitimã, & liberam facultatem impartimur, voſq; à quibuſuis cenſuris, & pœnis, in vos præmiſſorum occaſione forſan latis, motu ſimili abſoluimus. Et vt via moleſtandi, & impediendi vos ſuper ſimilibus erectionibus

Erectio Collegij Palentini approbatur.

ctionibus in futurum ceteris præcludatur, Priui-legium, ut præfertur per præfatos prædeceſſores noſtros vobis conceſſum, & confirmatum, tam quoad dictum in Ciuitate Palētina erectum, quā quoad alia quæcunq; Collegia, Domos, Eccle-ſias, & oratoria in quibusuis mundi partibus per vos hactenus erecta, & in poſterum erigenda, motu ſimili approbamus, & confirmamus, ac de nouo concedimus, illiq; perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adÿcimus: ac oppoſitionem, & contradictionem dictorum fratrum Minorum, nullum vobis quoad dictum, & alia Collegia, Eccleſias, & Domos per vos hactenus erecta, & in poſterum erigenda, præiudicium attuliſſe, vel in futurum afferre poſſe, ſed priuilegium per nos cō firmatum, & de nouo conceſſum huiuſmodi, perpetuo illæſum, & illibatum fore, & eſſe, ſicq; per quoſcunq; iudices, & commiſſarios, etiam S. R. Eccleſiæ Cardinales, ac ſacri Palatij Apoſtolici cauſarum auditores, ſublata eis, & eorum Cuilibet quauis aliter iudicandi, definiendi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, definiri, & interpretari debere; & quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Quocirca uniuerſis, & ſingulis uenerabilibus fratribus Patriarchis Ar

Confirmatio, & noua conceſſio collegia ubiq; terrarum erigendi

Deputātur iudices cōſeruatores.

chiepiſcopis

chiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, & alijs perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, per præſentes, motu ſimili, mandamus, quatenus ipſi, & eorum quilibet, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte veſtra, aut alicuius veſtrum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, vobisque in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra, vos decreto, confirmatione, conceſsione, indulto, licentia, facultate, & abſolutione, ac alijs præmiſsis pacifice gaudere, ac eaſdem præſentes litteras, & in eis contenta quæcunq;, perpetuo inuiolabiliter obſeruari; Non permittentes vos ſuper eiſdem præmiſsis, vel eorum aliquo, per dictos ordinis Minorum, vel alios aliorum quorumcunq; ordinum Religioſos, ſeu locorum Ordinarios, aut alios quoſcunq; iudices, & perſonas cuiuscunq; ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſtant, & quacunq;, etiam Pontificalis, Regia, vel alia auctoritate fungantur, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, tacite, vel expreſſe, quouis quæſito colore, vel ingenio impediri, moleſtari, vel alias quomodolibet inquietari: contradictores quoslibet, & re-

belles

belles per cenſuras eccleſiaſticas, & alia iuris opportuna remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſæcularis. NON obſtantibus præmiſsis, ac felicis recordationis Bonifacij Octaui, prædeceſſoris noſtri, de vna, & in Concilio generali, de duabus diætis, dummodo non vltra tres diætas quis auctoritate præſentium, ad iudicium trahatur, alijsque Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, noſtriſque de iure quæſito non tollendo, & alijs Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, nec non dicti ordinis fratrum Minorum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis eidem ordini fratrum Minorum, & alijs quibuſuis, etiam Mendicantium ordinibus illorumque ſuperioribus, etiam ſuper non ædificandis Eccleſijs, Domibus, & Collegijs aliarum Religionum intra centum quadraginta cannas ab eorum cœnobijs, & conuentibus, ac alias ſub quibuſuis tenoribus, & formis per quoſcunq; Romanos Pontifices, & nouiſsime per felicis recordationis Paulum Quartum prædeceſ-

Non obſtantibus &c.

Derogatur priuilegijs quorumuis ordinum, etiam quãtum ad cannas.

ſores

ſores noſtros conceßis, confirmatis, et innouatis, ac omnibus alijs, quæ præfati Paulus, & Iulius prædeceſſores noſtri, in eorum reſpectiue litteris voluerunt non obſtare; nec non quacunq; lite inter vos, & fratres prædictos ſeu alios cuiuſcũq, ordinis, vel Religionis exiſtant, coram quibuscumq; iudicibus, & in quacunq; inſtantia forſan pendente, cuius ſtatum, actus, & merita, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, nominaq;, et cognomina Iudicum, coram quibus pendet, præſentibus haberi volumus pro expreßis; Quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non tamen per clauſulas generales idẽ importantes mentio, ſeu quæuis alia expreßio habenda, aut alia exquiſita forma ſeruanda foret, tenores illorum, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentibus pro expreßis babentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat motu ſimili ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſq; contrarijs quibuscunq;. Dat. Romæ apud ſanctum Petrum, ſub Annulo piſcatoris, die xiij. Aprilis M. D. LXI. Pontificatus noſtri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

LITTERAE

LITTERAE APOSTOLICAE, EIVSDEM PII IIII. IN FORMA BREVIS, QVIBVS CONFIRMATVR,

& extenditur facultas conceſſa Societati, circa conferendos gradus in artibus, & Theologia. Confirmatur etiã, & amplia tur exẽptio à qualibet decimarum, & impoſitionũ ſolutione per Paulum III. conceſſa. Anno M.D.LXI.

Dilectis Filijs Præpoſito Generali, & vniuerſæ Societatis IESV.

PIVS PAPA IIII.

DILECTI Filij, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Exponi nobis nuper feciſtis, quod cum veſtræ Societati per fe. re. Iulium

Iulii iii conceſſio circa promouendos ad gradus.

Tertium Romanū Pontificem prædeceſſorem noſtrum conceſſum ſit, vt eius Collegiorum, extra ſtudiorum generaliū Vniuerſitates conſtitutorū, Scholares, abſoluto ſtudiorum ſuorum curſu, & rigoroſo examine præcedente, à Generali Præpoſito pro tempore exiſtente, uel de eius licentia, à quolibet ex Præpoſitis, vel Rectoribus Collegiorū Societatis huiuſmodi, cum duobus vel tribus Doctoribus, vel Magiſtris, ad id per eos eligendis quoſcunq; Baccalaureatus Licētiaturæ Magiſterij, & doctoratus in artibus, & Theologia gradus accipere, & poſtquam promoti fuerint, in eis legere, diſputare, & alios quoſcunq; actus ad id neceſſarios facere, & exequi: omnibusq;

Priuilegia conceſſa á Iulio Tertio pro iis, qui promouentur ad gradus in Societate

& ſingulis priuilegijs, prærogatiuis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratijs, & indultis, quibus alij in Vniuerſitatibus ſtudiorum generalium, rigoroſo examine præuio, ac alias iuxta illarum ordinationes, vſus, ritus, & mores pro tempore promoti, de iure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet vti, potiri, & gaudere poſſint, non ſolum ad eorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, abſq; vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere valeant in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi gradus in Vniuerſitatibus, & non in Collegijs huiuſmodi accepiſſent, ac dicta Socie-

tas, ſua

tas, ſua etiam in diuerſis vniuerſitatibus habere Collegia, in quibus artes liberales, etiam Theologia, aliaq; litterarum ſtudia diligenter tractātur & quorum Scholares partim propter obligationes, & iuramenta, per inibi promouendos præſtari ſolita, partim ob nimias, quæ ibi fieri ſolent impenſas, ab eiſdem Vniuerſitatibus, earumq; Rectoribus, & deputatis promoueri non expediat. Præterea, quod quamuis re. me. Paulus Papa iij. prædeceſſor, eamdem Societatem, eiuſq; perſonas à decimarum, & aliarum quarumcunq; impoſitionum ſolutione exemerit, prout in ipſorum prædeceſſorum litteris deſuper confectis plenius continetur, ipſiq; prædeceſſores in priuilegio huiuſmodi vobis conceſſo, eius intentionis fuiſſe credantur; quia tamen id diſertis verbis non vſquequaq; explicatum nec, in exemptione vobis conceſſa huiuſmodi, de Domibus probationis, & Collegijs eiuſdem Societatis non tamen profeſſorum Domus) quæ iuxta regularia illius inſtituta bona ſtabilia habent, aut habere poſſunt, ſpecialis mētio facta fuit, moleſtiam vobis inferri, ac Domus probationis, & Collegia veſtra præfata, ſuper exemptione huiuſmodi perturbari poſſe, tempore procedente timetis. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, quatenus priuilegijs, & exemptioni, ac deſuper confectis litteris præ-

Non expedire ut nostri promoueantur in Vniuerſitatibus, propter obligationes iuramenta, et expenſas.

Exemptio à Paulo iii. cōceſſa ſuper decimarū & impoſitionū ſolutione.

ſatis, pro firmiori illorum ſubſiſtentia, approbationis noſtræ robur adÿcere, illaq; , vt infra dicetur, declarare, ampliare, & alias in præmiſsis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui votiuum Religionis veſtræ profectum, ſyncero paternæ caritatis affectu libenter amplectimur, litterarum prædictarum veriores tenores, ac quarũcunq; litium, & cauſarum vobis per quoſcunq; deſuper motarum ſtatum, & merita, ac nomina, & cognomina iudicum, & collitigantium, ac titulis eorum præſentibus pro ſufficienter expreſsis habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, priuilegia, & exemptionem, ac cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis litteras, prædicta, & illorum rigore Domos, & Collegia veſtra vbilibet conſtructa, & alia inde ſequuta quæcunq; , iuxta tenorem litterarum eorumdem prædeceſſorũ, Apoſtolica auctoritate, ex certa ſcientia confirmamus, & approbamus, ac etiam plenarie innouamus, et de nouo quatenus ſit opus concedimus, nec non illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adÿcimus, omnesq; , & ſingulos iuris, & facti defectus, ſi qui forſan interuenerint in eisdem, ſupplemus: & nihilominus pro potiori cautela, vniuerſam Societatem, omniaq; , & ſingula illius Domos probationis, & Collegia vbilibet conſiſtentia præſentia,

Exemptionis prædictæ confirmatio et noua conceſſio.

Exemptionis prædictæ decla-

præſentia, & futura, eorumq; perſonas, fructus, redditus, prouentus, etiam bonorum eccleſiaſticorum, ſæcularium, & Regularium quorumcunq; illis pro tempore vnitorum, aliasq; res, & bona quæcumq; à quibusuis decimis, etiam Papalibus, prædialibus, perſonalibus, quartis, medietatibus, & alijs fructuum partibus, ſubſidijs, etiam caritatiuis, & alijs ordinarijs oneribus, etiam pro expeditione contra infideles, defenſione patriæ, ac alias quomodolibet, etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum, inſtantiam, pro tempore impoſitis, etiam ſi in illorum impoſitione caueatur, quod nulla prorſus exemptio cuiquam aduerſus illa ſuffragetur: ita quod Societas, eiusq; Domus, Collegia, fructus, res, & bona præfata ſemper ab illis, abſq; declaratione deſuper facienda, excepta ſint, & eſſe cenſeantur, perpetuo liberamus, & eximimus, & inſuper tibi moderno, pro tempore exiſtenti Præpoſito Generali dictæ Societatis, vt per te, vel illum, ſeu aliquem, ex Præpoſitis, vel Rectoribus Collegiorum veſtrorum, tam in Vniuerſitatibus Studiorum generalium, quam extra illas vbilibet conſiſtentium, in quibus ordinariæ Studiorum artium liberalium, & Theologiæ lectiones habebuntur, curſusq; ordinarij peragentur, vt dictæ Societatis Scholares, &

ratio, & extenſio.

Facultas cōferēdi gradus in Collegijs Societatis ubi lectiones theologię & curſus ordinarij peragūtur.

 pauperes

Quomodo noſtri Scholares, & externi pauperes, & diuites ad gradus poſsũt à nr̃is in Vniuerſitatibus promoueri.

pauperes externos, qui dictas lectiones frequentauerint, & etiam diuites (ſi Officiales Vniuerſitatum eos promouere recuſauerint) cum per examinatores veſtræ Societatis, idonei ſint inuenti (ſolutis tamen per diuites ſuis iuribus Vniuerſitatibus) in veſtris Collegijs Vniuerſitatum quarumcunq;, & alijs extra Vniuerſitates conſiſten. Collegijs veſtris, alios quoslibet Scholares, qui inibi ſub eorumdum Collegiorum obedientia, directione, vel diſciplina ſtuduerint, ad quoſcunq; Baccalaureatus, Licentiaturæ, Magiſterij, & Doctoratus gradus præfatos, ac alias in reliquis iuxta litterarum Iulij prædeceſſoris prædicti tenorẽ promouere, ipſiq; ſic promoti, priuilegijs, alijsq; in eisdem litteris contentis plenarie vti, potiri, et gaudere libere, & licite valeant, auctoritate præfata concedimus, & indulgemus, ac eiusdẽ Iulij prædeceſſoris litteras ad præmiſſa extendimus, & ampliamus, necnon præſentes litteras, & in eis contẽta de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis defectu, quouis prætextu, quæſitoue colore, nullo vnquam tempore notari, vel impugnari poſſe, nec ſub quibusuis ſuſpenſionibus, reuocationibus, derogationibus, vel limitationibus ſimilium, vel diſsimilium gratiarum à nobis, & ſede Apoſtolica, ex quauis cauſa, pro tempore emanatis, vllatenus

Vbi nõ eſt Vniuerſitas nr̃i & externi Scholares ad gradus promoueri poſsũt in collegijs ubi ſtuduerint.

Conceſsio Iulij iij. de gradibus ad præmiſsa extẽditur, & ampliatur.

comprehendi,

comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinū ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas fore, vobisq;, et vniuerſæ Societati, ſingularibusq; perſonis, & alys præmißis omnino ſuffragari, & ſic in præmißs omnibus, & ſingulis, per quoſcunq; Iudices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus à quoquam, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Quocirca vniuerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filys Abbatibus, Prioribus, & alys perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta quæcunq;, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties, pro parte veſtra fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, vobisq; in præmißis efficacis defenſionis præſidio aßiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes litteras, & in eis contenta quæcunq; firmiter obſeruari, vosq; priuilegys, exemptione, ac alijs omnibus, & ſingulis præmißis pacifice frui, & gaudere: non permittentes vos deſuper, vel aliquem ve-

Deputātur Iudices cō ſeruatores.

 ſtrum,

ſtrū, aut alios, quorū intereſt, per quoſcūq; quauis auctoritate fugētes cōtra præmiſſa quomodolibet indebite moleſtari: cōtradictores quoslibet, & rebelles per ceſuras eccleſiaſticas, et alia opportuna iuris, et facti remedia, appellatione poſtpoſita, cō peſcēdo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus ſit, auxilio brachij ſæcularis. NON obſtātibus præmiſſis, et quibuſuis Cācellariæ Apoſtolicæ regulis, et præſertim illa de nō tollēdo iure quæſito, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ viij. etiā prædeceſſoris noſtri, de vna, et Cōcilij generalis, de duabus diætis, dūmodo vltra tres diætas, aliquis auctoritate præſentiū, ad iudiciū nō trahatur, nec nō quibuſuis alijs Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus Cōſtitutionibus, et Ordinationibus, nec nō quarūcūq; Vniuerſitatū, ordinū, cōuentuū, et aliorū locorū, etiā Iuramēto, cōfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, et cōſuetudinibus, priuilegijs quoq;, indultis, et litteris Apoſtolicis, illis eorūq; Superioribus, et perſonis in genere, uel in ſpecie, ſub quibuscūq; tenoribus, et formis, ac cū quibuſuis, etiā derogatoriarū derogatorijs, alijsq; efficacioribus, et inſolitis clauſulis, irritātibusq;, & alijs decretis, etiā in forma Breuis, tā perſonas quā quosuis prædeceſſores noſtros, ac etiā dictæ ſedis Legatos, etiā ad quorūuis Imperatorū, Regū, Du-

Non obſtātibus, &c.

cum

cũ inſtãtiã, aut etiã Motu proprio, et ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut etiam Cõſiſtorialiter, etiã per viã generalis legis, et ſtatuti perpetui quomodolibet cõceſſis, ac etiã iteratis vicibus approbatis, etiã innouatis, etiã mari magno, Bulla aurea aut alias nuncupatis. Quibus omnibus, etiã ſi pro ſufficiẽti illorũ derogatione de illis eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica expreſſa, et indiuidua, nõ autẽ per clauſulas generales idẽ importãtes, mẽtio, ſeu quæuis alia expreſſio habẽda, aut aliqua alia exquiſita forma, ad hoc ſeruãda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbũ infererẽtur, præſẽtibus pro ſufficiẽter expreſſis habẽtes, illis alias in ſuo robore permãſuris, hac vice dũtaxat ſpecialiter, et expreſſe derogamus, contrarijs quibuscũq; ſeu, ſi aliquibus cõmuniter, vel diuiſim ab eadẽ ſit ſede indultũ, quod interdici, ſuſpẽdi, vel excõmunicari nõ poſſint, per litteras Apoſtolicas nõ faciẽtes plenã, ac expreſſã, ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mẽtionẽ. Volumus autẽ, quod præſẽtiũ Trãſũptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, et Sigillo alicuius Epiſcopi, vel perſonæ in eccleſiaſtica dignitate, cõſtitutæ munitis, eadẽ prorſus fides habeatur, quæ ipſis originalibus litteris haberetur ſi forẽt exhibitæ, vel oſtẽſæ. Dat. Romæ apud S. Petrũ, ſub annulo Piſcatoris, Die xix. Auguſti M. D. LXI. Põtificatus noſtri Anno Secũdo. Cæ. Glorier.

Trãſũptis habeatur fides.

BVLLA EIVSDEM PII IIII. PER PIVM V. EDITA, QVA

Priuilegium Pauli III. con
tra Societatis Apo-
ſtatas confirma
tur, & am
pliatur,
ita ut quicunq; poſt uota, citra facul-
tatem è Societate diſceſſerit, ni
ſi ad Carthuſienſiũ ordi-
nem trãſeat, ipſo fa-
cto ſit excom-
municatus.

Anno M. D. LXV.

In nomine ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis Patris & Filij, & Spiritus ſancti Amen.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

AEquum reputamus, & rationi conſonũ, vt ea, quæ de Romani Põtificis gratia proceſſerunt, licet eius ſuperueniente obitu litteræ A-

poſtolicæ

poſtolicæ ſuper illis confectæ non fuerint, ſuũ conſequantur effectum. Dudum ſiquidem fe. re. Pio Papæ iiij. prædeceſſori noſtro, pro parte cariſſimi in Chriſto filij noſtri tunc ſui, Sebaſtiani Portugalliæ, & Algarbiorum Regis illuſtris, ac dilectorum filiorum Præpoſiti Generalis & Religioſorum Societatis IESV, expoſito quod licet alias piæ memoriæ Paulus Papa Tertius etiam prædeceſſor noſter, in ſui, dictæq; Societatis fauorem inhibuiſſet, ne quis poſt emiſſa vota in dicta Societate, ſecundum illius conſtitutiones ſiue profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue coadiutor Societatis huiuſmodi ille eſſet, ad quemuis alium ordinem, etiam per ſedem Apoſtolicam approbatum, (ordine Carthuſienſium dumtaxat excepto) niſi de expreſſa ipſius Præpoſiti, aut ſedis licentia transferri poſſet. Volens, & concedens quod Generalis, & alij inferiores Præpoſiti dictæ Societatis, per ſe, vel per alios, ſic egreſſos & alios quoſcunq; dictæ Societatis Apoſtatas, in quocunq; habitu illos contingeret inueniri, excommunicare, capere, & incarcerare, aut alias ſuæ diſciplinæ ſubmittere, & ad id, ſi opus foret, auxiliũ brachij ſæcularis inuocare libere, & licite valerent, prout in ipſius Pauli prædeceſſoris litteris deſuper confectis plenius dicebatur contineri, ac inhibitio, voluntas, & conceſſio Pauli prædeceſ-

Conceſsio Pauli iij. cõtra Apoſtatas Societatis.

ſoris

ſoris huiuſmodi, quæ tranquillitatem, conſeruatio nem, & commune bonum dictæ Societatis concer nebant, ab omnibus illius Religioſis humiliter ſer uari debuiſſent: nihilominus nonnulli animi leui- tate, vt credebatur ducti, ac quietem labori, cui proculdubio Religioſi Societatis huiuſmodi pro excolenda, & propaganda Christiana religio- ne continuo erant expoſiti, ac priuatum commo- dum, publicæ, tam dictæ Societatis, quam Chri- ſtianæ reip. vtilitati indiſcrete præferentes, fuca- tiſq; coloribus aſſerentes, ſe id facere ob frugem melioris vitæ, aut ſtrictioris obſeruantiæ, ſe non obtenta Superiorum licentia, ad alios, etiam fra- trum Mendicantium ordines tranſire poſſe iacta bant, & forſan aliqui de facto iam tranſierant. Alij vero (quod turpius erat) ambitioſa cupi- ditate moti, poſtquam ſe Deo dediderant, ſæ- culi libertatem quærentes, ad illud reuerti, & in illo palam degere non dubitauerant, nec du- bitabant, in animarum ſuarum detrimentum, ac Societatis prædictæ non modicum præiudici- um, & iacturam. Et niſi opportuno aliquo re- medio, dictæ Societatis indemnitati, tranquilli- tati, & conſeruationi conſuleretur, verendum erat ne Societas ipſa, quæ in erudiendis, & do- cendis viris, qui Chriſtianæ Reipub per verbi Dei prædicationem prodeſſent, & catholicam

Quibus de cauſis è Societate nō- nulli ad re- ligionē aliā tranſire uo luerint.

fidem

ſidem in remotiſsimis, etiam Braſiliæ partibus propagarent, & ſeminarent ſedulo intendebat taliter deluſa, & defraudata viris, ſua impenſa, & labore edoctis, careret litteratis, qui operam in vinea Domini, iuxta ipſius Societatis inſtituta, moremq; , præſtari, & exerceri ſolitam, valerent adimplere. Idcirco pro parte, tam Sebaſtiani Regis, ſe & Religioſorum Societatis huiusmodi opere, & doctrina plurimum vti aſſerentis, quam Præpoſiti Generalis, ac Religioſorum præfatorum, eidem Pio prædeceſſori, humiliter ſupplicato, quatenus ipſius Societatis quieti, & conſeruationi proſpicere, ac alias in præmiſsis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaretur præfatus Pius prædeceſſor, qui votis illis, quæ dictæ Religionis profectum concernebant, Catholicis Regibus præſertim inſtantibus, gratum præbere ſolebat aſſenſum, eosdem Sebaſtianum Regem, ac Præpoſitum, & vtrumq; eorum, à quibusuis excõmunicationis, ſuſpenſionis, et interdicti, alijsq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtebant, ad effectum infraſciptorũ dumtaxat conſequendũ, abſoluens, & abſolutos fore cenſens: nec non veriores litterarũ Pauli prædeceſſoris, ac Cõſtitutionũ Societatis prædictarũ tenores,

Societas nõ debet carere uiris ſua impenſa, et labore edoctis.

nec non modum, formam, & qualitates votorũ, in ipſa Societate, tam per profeſſos, quam coadiutores, & Scholares ſuos huiuſmodi emitti ſolitorum, pro expreſsis habens, huiusmodi ſupplicationibus inclinatus, ſub Dat. videlicet ſexto Kal. Decembris Pontificatus ſui Anno Sexto: quod nullus dictæ Societatis religioſus in litteris Pauli prædeceſſoris huiuſmodi expreſſus, poſt emiſſa vota ſecundum illius conſtitutiones, ſiue profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue coadiutor cuiuſcunq; ſtatus, gradus ordinis, vel conditionis ille foret, à dicta Societate exire, aut recedere, & prætextu cuiuſuis indulti, ab eodem prædeceſſore, vel alio Romano Pontifice pro tempore exiſtente, ſeu illius maiore Pœnitentiario, aut aliquo Nuntio, vel Legato, etiam de latere impetrati, vel impetrandi, quod etiam ex tunc ſurreptitium idem Pius prædeceſsor noſter declarauit, absq; expreſſa ſuperioris ſui licẽtia ad id ab eo ſpecialiter obtẽta, & quæſito colore ob frugẽ melioris vitæ, aut ſtrictioris obſeruãtiæ ad quemuis aliũ, etiã Minorũ, vel aliorum fratrum Mendicantium, aut Ciſtercienſium, vel ſancti Benedicti, aut aliorum Monachorum ordinem tranſire, vel etiam per ſuperiores ordinum huiuſmodi ſuorum, vt Monaſteriorum (præfato ordine Carthuſienſium dumtaxat excepto) recipi, ſeu admitti poſſet, ſeu præſumeret, ſub pœna excommuni-

Nulluspoſt emiſſa uota etiã cuiuſuis indulti pretextu poteſt à Societate exire abſq; licentia obtenta à ſuo ſuperiore.

Nullus de Societate poteſt trãſire ad alium ordinẽ præter Carthuſienſiũ, ſine licentia ſui Superioris.

excommunicationis, tam per recipientes quam re ceptos, ac recedentes præfatos ipſo facto incurren da, & quã idem Pius prædeceſſor, ex tunc con tra quemlibet transgreſſorem quomodolibet in præmiſsis protulit, & à qua ſic innodatus, præ terquam in mortis articulo, ab alio, quam Roma no Pontifice, vel Superiore Societatis huiuſmodi, abſolui non poſſet. Quodq; nihilominus ſecus fa cta non tenerent, & nullius exiſterent efficaciæ, vel momenti, & inſuper, qui pro tẽpore ab ipſa Societate ad Carthuſienſium præfatum, vel de ſuperioris licentia, ad alium ordinem tranſire vel lent, ad Carthuſienſium videlicet infra tres men ſes à die quo ab ipſa Societate receſsiſſent, ad aliũ vero ordinem infra tempus eis à dicto Superiore præfigendum accedere, illosq; actualiter ingredi, &, ſi in illis permanere nollent, aut non poſſent, absq; vlla mora ad dictam Societatem regredi tenerentur, ſub pœna excõmunicationis præfata, quam tam ipſi Religioſi, quã ipſos recipientes, vel eis auxilium, conſilium, vel fauorem præſtan tes, etiam incurrerent. Et nihilominus ſiquis ex Religioſis præfatis, animo indurato aliquid in con trarium attentare præſumeret, vel à dicta Socie tate, poſt in ea emiſſa vota, vt præfertur, abſq; ſuperioris licentia exiret, & in ſæculo, vel alio etiam Regulari loco degere præſumeret, liceret

Tranſeũtes ad aliũ ordi nẽ, ut p̃ferẽ & qui eos recipiũt, ac alias q̃ rece dũt à Socie tate ſunt ip ſo facto ex cõmunicati nec poſſũt abſolui, niſi à Papa, aut à ſuperiore Societatis.

Recedẽtes à Societate infra quod tẽpus Car thuſiẽſium, uel aliũ or dinẽ tenẽt ingredi, & ſub qua pœ na quã etiã incurrũt il los recipiẽ tes, uel eis dãtes auxi lium, &c.

dicto

Superioribus Societatis datur Facultas procedendi cõtra dictos Apoſtatas.

dicto Generali aliiſq; dictæ Societatis Præpoſitis, & Superioribus, eosdem transgreſſores, & exeuntes, tanquam Apoſtatas, etiam per auxilij ſæcularis brachij inuocationem, ſummarie, & ſine figura iudicij, ad dictam Societatem reuocare, capere, & incarcerare, ac debitæ pœnitentiæ ſubijcere, auctoritate Apoſtolica, perpetuo ſtatuit, ordinauit, præcepit, atq; mandauit, Ac inſuper eidem Societati, illiusq; Generali, ac alijs Præpoſitis, & ſingularibus perſonis: quod omnibus, & ſingulis priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, fauoribus, gratijs, & indultis per quoſcunq; Romanos Pontifices prædeceſſores ſuos ſingulorum Mendicantiũ fratrum ordinibus, illorumq; ſuperioribus, & fratribus, in genere, vel in ſpecie, etiam ſuper ſuis Religioſis alterutrum, non recipiendis, quomodolibet conceſſis, & approbatis, ac quibus illi vtebantur, potiebantur, & gaudebant, vti, potiri, & gaudere libere, & licite valerent, eadem auctoritate conceſſit, et indulſit. Et ſic in præmiſſis omnibus, et ſingulis per quoſcunq; iudices, et Cõmiſſarios quauis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Ac quidquid ſecus ſuper his à quoquã quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari

Communicãtur Societati omnia priuilegia, quæ ordinibus Mendicantiũ ſunt cõceſſa.

contingeret

contingeret irritum, & inane decreuit. NON obſtantibus præmiſsis, ac recolendæ memoriæ Innocentij Papæ iij. ſimiliter prædeceſſoris noſtri, quæ incipit, Licet, & alijs quibusuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, nec non ordinum prædictorum, & alijs, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoq;, indultis, & litteris Apoſtolicis, etiam Mendicantiũ, & alijs quibusuis ordinibus, eorumq; Superioribus, & perſonis, ſub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis irritantibusq;, & alijs decretis quomodolibet cõceſsis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumq; totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autẽ per clauſulas generales, idem importantes mentio, ſeu quæuis expreßio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma, ad id ſeruanda foret, idem Pius prædeceſſor, illorum omnium tenores pro ſufficienter expreſsis habens, illis alias in ſuo robore permanſuris, ea vice dumtaxat ſpecialiter, & expreßе derogauit, ceterisq;. Ne autem de abſolutione, ſtatuto, ordinatione, inhibitione, præcepto, mandato, indulto, conceſsione, decreto, et

Non obſtãtibus, &c.

 derogatione,

derogatione præfatis pro eo, quod ſuper illis, ipſius Pij prædeceſſoris eius ſuperueniente obitu, litteræ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, ipſiq; Sebaſtianus Rex, ac Præpoſitus, & Societas huiuſmodi illorum fruſtrentur effectu, volumus, & ſimiliter dicta Apoſtolica auctoritate decernimus, quod ſtatutum, ordinatio, inhibitio, præceptum, mandatum, indultũ, conceſſio, decretum, & derogatio Pij prædeceſſoris huiuſmodi, perinde à dicta die ſexto Kalendas Decembris, ſuum ſortiãtur effectũ, ac ſi ſuper illis ipſius Pij prædeceſſoris litteræ ſub eiuſdẽ diei Dat. cõfectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur, quodq; præſentes litteræ, ad probandum plene abſolutionem, ſtatutum, ordinationẽ, inhibitionem, præceptum, mandatum, indultum, conceſſionem, decretum, & derogationem Pij prædeceſſoris huiusmodi, vbiq; ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Hæc Pij iiij cõtra Apoſtatas cõceſſa à die uigeſsima ſexta Nouembris Anno, 1565. ſortitur ſuum effectum.

Quocirca venerabilibus fratribus noſtris Toletan: Et Auinionen. Archiepiſcopis, ac Epiſcopo Leodien. per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium ſeu alios præſentes litteras, & in eis contenta quæcunq;, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Sebaſtiani Regis, vel Præpoſiti Generalis Societatis huiuſmodi fuerint

Deputãtur Iudices cõſeruatores.

requiſiti

requiſiti ſolemniter publicantes, eisque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciāt auctoritate noſtra illos ſtatuto, ordinatione, inhibitione, præcepto, mandato, indulto, conceſſione, decreto, & derogatione prædictis pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos, vel eorum aliquem deſuper per quoſcunque quauis auctoritate fungentes quomodolibet indebite moleſtari; contradictores quoslibet, ac inobedientes, & rebelles, per ſententias cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, nec non legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, illos cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe declarando, easq; etiam iteratis vicibus aggrauando, & auxilium brachij ſecularis ſi opus fuerit inuocando. NON obſtantibus Sanctæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri, qua cauetur, ne quis extra ſuam ciuitatem, vel diœceſim niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam diætam à fine ſuæ diœceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à dicta ſede deputati extra ciuitatem, vel diœceſim in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alij, vel alijs vices ſuas committere præſumant. & de duabus dictis in Concilio generali edita, dummodo quis

vltra tres diætas auctoritate præſentium, ad iudicium non trahatur: & alijs Apoſtolicis conſtitutionibus, contrarijs quibuſcunq; omnibus ſupradictis, aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poßint, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionē. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſexageſimo quinto, ſextodecimo Kal. Februarij, Pontificatus noſtri Anno primo.

Io. Bapt. Fauchier.

F. de Torres.

BVLLA

PII V.
BVLLA, QVA OMNIS FACVLTAS CONTRACTVS CELEBRANDI, ET INSTRVMENTA CONFICIENDI,

conceditur Præpoſito Generali confirmatis in hoc conſtitutionibus ac Priuilegiis Societatis. Forma etiã in bonorum alienationibus obſeruanda præſcribitur. Anno M.D.LXVIII.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

INnumerabiles fructus, quos benedicente Domino, Chriſtiano orbi Societas IESV, viros litterarum præcipue ſacrarum ſcientia, Religione, vita exem Ampla cō-

mendatio Societatis.

plari, morumq; ſanctimonia perſpicuos, multorum religioſiſſimos præceptores, ac verbi diuini, etiam apud longinquas, & barbaras illas nationes, quæ Deum penitus non nouerant, optimos prædicatores, & interpretes producendo, feliciſſime hactenus attulit, & adhuc ſolicitis ſtudijs, afferre non deſiſtit: animo ſæpius reuoluentes noſtro: libenter non ſolum ea, quæ alias, in ipſius Societatis fauorem à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, nobisq;, & alijs emanata ſunt, vt firmius ſubſiſtant, cum à nobis petitur, Apoſtolicæ, & perpetuæ firmitatis robore, verum etiam Societatem ipſam, quantum nobis ex alto conceditur, ſpecialibus fauoribus, & gratijs munimus. Sane exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Religioſorum dictæ Societatis petitio continebat, quod litteris tam felicis recordationis Pauli iij. ſub milleſimo quingenteſimo quadrageſimo ſexto, quam piæ memoriæ Iulij iij. Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, ſub milleſimo quingenteſimo quinquageſimo annis Incarnationis Dominicæ, reſpectiue confectis, per dictorum Pontificum ſucceſſores, & Nos confirmatis in fauorem ipſius Societatis emanatis, ac illius conſtitutionibus, omnimoda Collegiorum ipſius Societatis gubernatio, ad pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem,

Iuxta Bullas Pauli iij & Iulij iij & ex conſtitutionibus Collegiorũ gubernatio penes Generalẽ, uel Societatẽ exiſtit.

lem, vel ipſam Socitatẽm ſpectet. Indeq; fit, vt neq; Collegia præfata Capitulum habeant, neq; capitulariter, ad quæuis peragenda congregentur, omniſq; facultas celebrandi contractus, ex eiſdem Conſtitutionibus penes Præpoſitum præfatum reſideat, quod etiam Generalis Congregatio, ad commodiorem Societatis huiuſmodi negociorum expeditionem, vtile, immo neceſſarium iudicans voluit, & publico inſtrumento decreuit, & declarauit. Quare pro parte eorumdem Religioſorum nobis humiliter ſupplicatum fuit, quatenus litteris, & Conſtitutionibus, ac voluntati, decreto, & declarationi præfatis, pro illorum firmiori ſubſiſtentia, robur Apoſtolicæ confirmationis adijcere, ac præmiſſa eidem Societati de nouo concedere, aliasq; in præmiſsis opportune prouidere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui Societatem præfatam, nobis, & Apoſtolicæ ſedi apprime caram ſingulari, paternoq; amore proſequimur, Religioſos præfatos, eorumq; ſingulos, à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectus præſentium dumtaxat conſequendum harum

In Collegijs capitula non congregantur.

Facultas celebrandi cõtractus, ad Præpoſitũ Generalem ſpectat iuxta conſtitutiones, & decretũ cõgregationis

 ſerie

ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes. Nec non litterarum, & conſtitutionum, ac decreti, & declarationis prædictorum tenores, ac Dat. præſentibus, pro expreſsis habentes: huiuſmodi ſupplicationibus inclinati litteras, & conſtitutiones, ac voluntatem, & decretum, nec non declarationem prædicta, prout præmiſſa concernũt, ex certa ſcientia Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus. Ac etiam quatenus opus ſit, dictæ Societati, quòd ad faciliorem, & commodiorem negotiorum Societatis huiuſmodi expeditionem, penes modernum, & pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem præfatæ Societatis, ſit omnimoda facultas quosuis contractus ſeu diſtractus, vt emptionum, venditionum aliarumq; alienationum, conſenſuum, ac obligationum, & ceſsionum quarumlibet rerum temporalium mobilium, & immobilium, etiam in beneficialibus, ac ſpiritualibus, alijsq; negotijs quibuſcunq; etiam præiudicialibus: ac etiã inſtrumẽta quæcũq; celebrandi, tam per ſe, quam de eius licentia, per aliquem, vel aliquos ex ſuperioribus illorum Collegiorum, vel Domorum, ad quos pertinent res, tractandæ, iuxta eorum inſtitutũ: Nec nõ ad uendendum, quosuis cenſus, non tamen perpetuos ſu-

Superiora confirmat Pontifex.

Facultas celebrandi cõtractus, & Inſtrumenta conficiẽdi Præpoſito Generali, per ſe uel per alios ſuperiores exercẽda de nouo cõfertur.

Facultas iuẽdendi Cenſus non per

per

per bonis ſtabilibus Collegiorum, vel Domorum Societatis in eorūdem Collegiorum vel Domorū euidentem vtilitatem vel neceſsitatem; Habita tamen quod ad omnem ſpeciem alienationis attinet, à ſede Apoſtolica licentia alienandi, vel eiuſdem alienationis confirmatione, in caſibus tamen illis dumtaxat, in quibus alias, abſque dicta licentia ſedis præfatæ alienatio fieri non poſſet: quarum, licentiæ videlicet & confirmationis, etiam ſolam ſignaturam ſufficere volumus: Et quoad bona ſpectātia ad Domos ſeu Collegia Prouinciæ Romanæ, alienatio fieri poſsit per dictum Præpoſitum Generalem de conſilio tamen, & aſſenſu Patrū Aſsiſtentium, vel maioris partis eorum, qui à generali congregatione, pro tempore deputantur, dummodo tamen erecta Collegia, ſeu Domos alienare, vel diſſoluere non poſsint: etiam abſq; aliquo alio Religioſorum eiuſdem Societatis, nec ad pulſum campanæ, neq; alias Collegialiter, ſeu Capitulariter congregandorum conſenſu, ſcientia, vel tractatu. Quo vero ad bona ſpectantia ad Domos ſeu Collegia extra Romanam Prouinciam, alienatio fieri non poſsit per dictum Præpoſitum, aut alium eius mandato, niſi prius re propoſita, diſcuſſa, & votata per Prouincialem, ſeu alium eiuſdem Societatis ab eo deputatum, ac Rectorem, vel Præpoſitum,

nec non

petuos in euidentem utilitatem, uel neceſsitatem.

In alienationibus interuenire debet facultas à ſede Apoſtolica, uel eiuſdē cōfirmatio, ſaltē per ſolam ſignaturam.

Quomodo alienatio in Prouincia Romana fieri poſsit.

Quomodo extra Prouinciā Romanā alienatio fieri poſsit.

nec non conſultores, & reliquos profeſſos Collegij, ſeu Domus, cuius erunt bona, ibidem ſimul congregatos, & de eorum, vel ſaltem duarum partium ex tribus conſilio, & aſſenſu, eisdem auctoritate, & tenore de nouo concedimus, & deſuper indulgemus, Ac contractus, & inſtrumenta, ac alia præfata ſic facta, & celebrata, valida, & efficacia eſſe, & cenſeri, ac ſi præcedentibus tractatibus, conſenſu, & alijs ſolemnitatibus, & actionibus, quæ in ſimilibus de iure, conſuetudine, vel alias requiruntur, facta fuiſſent. Nec non confirmationem, approbationem, adiectionem, ac conceſſionem, & indultum, aliaquæ præmiſſa, & præſentes litteras nullo vnquam tempore, quouis quæſito colore, vel ingenio de ſurreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ defectu notari, vel impugnari: nec ſub quibusuis ſimilium gratiarum reuocationibus, limitationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs diſpoſitionibus, etiam per Nos, & ſedem prædictam, etiam conſiſtorialiter, quibusuis de cauſis, etiam neceſſarijs quomodolibet faciendis comprehendi, ſed ab illis ſemper excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum, etiam ſub Dat. per Præpoſitum præfatū eligenda, reſtituta, & de nouo conceſſa, ſemperq; valida, & intacta fore, &

Cõtractus, & inſtrumẽta ſic facta ualida exiſtunt.

Hæc Bulla ſub reuocationibus nõ comprehẽditur.

re, &

re, & cenſeri, dictisq; Societati, & Religioſis in omnibus, & per omnia ſuffragari. Et ita per quoſcunque iudices, & commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, & ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, iudicari, & definiri debere: Nec non quicquid ſecus à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Quo circa venerabilibus fratribus noſtris Archiepiſcopo Toletan. & Leodien. ac Tiburtin. Epiſcopis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo aut vnus eorum, per ſe, vel alium ſeu alios præſentes litteras, ac in eis contenta quæcunque vbi, et quando opus fuerit, ac quoties pro parte Religioſorum præfatorum, vel alicuius illorum deſuper fuerint requiſiti ſolemniter publicantes, eisq; in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra Religioſos præfatos, eorumq; ſingulos confirmatione, approbatione, adiectione, conceſsione, indulto, & decreto, alijsque præmiſsis pacifice frui, & gaudere: non permittenes eos, aut eorum aliquem per quoſcunq; deſuper quomodolibet contra præſentium litterarum tenorem moleſtari, perturbari

Iudices qui aſsiſtunt.

bari

bari, vel impediri: Contradictores quoslibet, & rebelles, per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaq; opportuna iuris remedia auctoritate noſtra prædicta appellatione poſtpoſita compeſcendo. Nec non legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceßibus, cenſuras, & pœnas ipſas incurriſſe declarando, illas etiam iteratis vicibus aggrauando. Inuocato etiam ad hoc, ſi opus ſit auxilio brachij ſæcularis. NON obſtantibus recolendæ memoriæ Bonifacij Papæ Octaui ſimiliter prædeceſſoris noſtri, qua cauetur, ne quis extra ſuam ciuitatem, vel diœc. niſi in certis exceptis caſibus, et in illis vltra vnam diætam à fine ſue diœc. ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à ſede præfata deputati extra ciuitatem, vel diœc. in quibus deputati fuerint contra quoſcunq; procedere, aut alij, vel alijs, vices ſuas committere præſumant, & de duabus diætis in Concilio generali edita, dummodo vltra tres diætas aliquis auctoritate præſentium ad iudicium non trahatur, Et ſanctæ memoriæ Pauli ij. & Pauli iiij. etiam prædeceſſorum noſtrorum de rebus eccleſiæ non alienandis, & male alienatis recuperandis, ac quibuſuis alijs Apoſtolicis, nec non in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac etiam iuramento, confirmatione

Non obſtãtibus, &c.

Apoſtolica

Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, conſuetudinibus priuilegijsquoq;, indultis, & litteris Apoſtolicis, quibusuis etiam locorum Ordinarijs, & alijs Prælatis, & perſonis ſub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibusq;, & alijs decretis in genere, vel ſpecie, etiam Motu proprio, & ex ſimili ſcientia, ac etiam conſiſtorialiter, ad quorumuis inſtantiam conceßis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamſi pro ſufficienti illorum derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales, idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreßio habenda, vel aliqua alia inſolita, & exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, illorum tenores, formas, Dat. & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro expreſsis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrarijs quibuscunq;, ſeu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenã, & expreſſam, ac de verbo ad verbũ, de indulto

huiusmodi

Trãſumptis habeatur fides.

huiuſmodi mentionem. Volumus autem, & eadem Apoſtolica auctoritate decernimus, quod præſentium litterarum tranſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Curiæ eccleſiaſticæ, aut perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, vel Canonici alicuius cathedralis, ſeu Collegiatæ Eccleſiæ munitis, eadem prorſus fides vbilibet in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus litteris adhiberetur, ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam noſtrorũ abſolutionis, confirmationis, approbationis, adiectionis, conceſsionis, indulti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo Sexageſimo octauo, tertio Kal. Maij, Pontificatus noſtri Anno Tertio.

Io. Barengus.

Io. Bap. Fauchier.

IN NOMINE

IN NOMINE Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti Amen. Nouerint Vniuerſi, & ſinguli, hoc præſens publicum Tranſumpti inſtrumẽtum viſuri, lecturi, pariter, & audituri, quod NOS ALEXANDER RIARIVS, Prothonotarius Apoſtolicus Sanctiſſimi D. N. Papæ, eiusq; Camerarij, nec non Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Generalis Auditor, Romanæq; Curiæ Iudex ordinarius, ab eodẽ Sanctiſſimo D. N. Papa ſpecialiter deputatus, ad R. P. D. Doctoris Ferdinandi Solier Procuratoris Generalis totius Societatis IESV, ac eiusdem Societatis nomine inſtantiam, & requiſitionem, omnes, & ſingulos, ſua communiter, vel diuiſim intereſſe putantes, eorumq; Procuratores, ſi qui eſſent in Romana Curia, pro eisdem, ad dicendum contra litteras Apoſtolicas felicis recordationis Pauli Papæ Tertij, Inſtitutionis Societatis IESV, eius vera Bulla plumbea, cum cordulis ſericeis rubei croceiq; colcris, more Romanæ Curiæ, in pendentibus Bullatas, ſub Dat. Romæ, apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1540. quinto Kalendas Octobris, Pontificatus eiusdem fel. rec. Pauli Papæ Tertij, Anno ſexto. Necnon cõtra litteras confirmationis eiusdem Societatis expeditas,

ſub Dat. vbi ſupra, Anno eiusdem Incarnationis Dominicæ. 1543. prid. idus Martij Anno decimo eiusdem fel. rec. Pauli Papæ Tertij: Item contra Breue Apoſtolicum eiusdē fel. re. Pauli, diuerſarum gratiarum ipſi Societati conceſſarum, ſub Dat. vbi ſupra, ſub annulo Piſcatoris, die tertia Iunij 1545. Item contra aliud Breue facultatis admittendi Coadiutores ad eamdem Societatem, expeditum quinta Iunij 1546. Anno duodecimo, Pontificatus eiusdem fel. rec. Pauli Papæ Tertij. Item contra litteras Apoſtolicas diuerſarum gratiarum, ipſi Societati conceſſarum, ſub Dat. Romæ, apud ſanctum Marcum, Anno Incarnationis, Dominicæ 1549. xv. Kalen. Nouembris Anno xv. eiusdem Pauli Papæ Tertij. Item contra alias Apoſtolicas litteras confirmationis prædictæ Societatis expeditas, ſub Dat. Romæ, apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1550. xij. Kal. Auguſti, Anno primo, fe. re. Iulij Papæ Tertij. Item contra Breue diuerſorum Priuilegiorum, per eumdem Iulium Tertium, ipſi Societati conceſſorum; expeditum ſub Dat. Romæ, apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die xxij. Octobris. 1552. Anno Tertio eiusdem Iulij Tertij: Nec non contra litteras Apoſtolicas, in forma Breuis, Pij Papæ

Quarti,

Quarti, quibus confirmatur, & de nouo cōceditur Societati facultas erigendi Collegia, & Domos, etiam intra centum quadraginta cannas, à Conuentibus aliarum Religionum, ſub Dat. Romæ apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 13. Aprilis 1561. Anno ſecundo Pōtificatus eiuſdem Pij Quarti. Item contra alias litteras Apoſtolicas, eiuſdem Pij Quarti, in forma Breuis, confirmationis, ac extenſionis facultatis conceſſæ Societati, circa conferēdos gradus, ac etiā exēptionis à decimarum, & impoſitionum ſolutione, ſub Dat. Romæ apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 19. Auguſti 1561. Anno ſecundo, Pontificatus eiuſdem Pij Quarti. Itē contra alias litteras Apoſtolicas eiuſdē Pij Quarti, contra Apoſtatas eiuſdem Societatis, ac cōmunicationis priuilegiorum omnium ordinū Mendicantium, in forma rationi congruit, ſub plumbo expeditas per Pium V. ſub Dat. Romæ apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1565. ſextodecimo Kal. Februarij, Anno primo Pontificatus eiuſdem Pij V. Et demū contra alias litteras Apoſtolicas eiuſdem Pij Quinti, confirmationis, & nouæ conceſſionis facultatis, quam habet Præpoſitus Generalis celebrandi contractus, & inſtrumenta Societatis, ac formæ, quæ ſeruari debet in alienationibus bonorum ſtabi-

lium, ſub plumbo expeditas, ſub Dat. Romæ apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1568. 3. Kalen. May, Pontificatus ſui Anno Tertio, in actis exhibitas, & exhibita, videndum iurare teſtes ſuper recognitione, quatenus opus ſit, & easdem litteras Apoſtolicas, tā ſub plumbo, quam annulo Piſcatoris expeditas, tranſumptari, exemplari, & in publicam Tranſumpti formam redigi, mandari, auctoritatemq;, & decretum dictæ Curiæ per nos interponi, vel dicendum, & cauſam (ſi quam haberent rationabilem, quare præmiſſa minime fieri deberent) allegandum per audientiam publicam, litterarum contradictarum Sanctiſsimi D. N. Papæ citari mandauimus, & fecimus ad diem, & horam infraſcriptas. Quibus aduenientibus comparuit in iudicio legitime coram Nobis R.P.D. Doctor Ferdinandus Solier, eiusdem Societatis IESV Procurator generalis, vt aſſeruit, & certas litteras citatorias in dicta Audientia, noſtro de mandato executas facto reportauit, citatorumq; in eadem contentorum, non comparentium contumaciam accuſauit, ipſosq; contumaces reputari, & in eorum contumaciam præinſertas litteras, & Breuia Apoſtolica, ſub tenore præinſerto prius coram nobis exhibitas, tranſumi, exemplari, publicari, & in publicam Tranſumpti formam re-

digi, mandari, auctoritatemq; , & decretum in terponi, per Nos, debita cum instantia poſtulauit. Nos tunc ALEXANDER Auditor, & iudex, qui ſupradictos citatos non comparentes, reputauimus nõ immerito, prout erant, quoad actum, & terminum huiusmodi, ſuadente iuſtitia, contumaces: & in eorum contumaciam ſupradictas litteras Apoſtolicas ad manus noſtras recepimus, vidimus, legimus, tenuimus, palpauimus, & diligenter inſpeximus, ſanasq;, integras, & illæſas, ac omni prorſus vitio, & ſuſpitione carere reperimus, ipſas ad dicti R.P.D. Doctoris Ferdinandi Solier Procuratoris generalis inſtantiam vlteriorem, per diſcretũ virum D. Iacobum Gerardum noſtrum, & dictæ Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Notarium publicum, tranſumi, exemplari, & publicari, ac in publicam Tranſumpti formam redigi mandauimus, & fecimus. Volentes, & auctoritate dictæ Curiæ decernentes, quod præſenti noſtro Trãſumpto publico, de cetero, & antea, tam in Romana Curia, quam extra, vbiq; locorum, in iudicio, & extra ſtetur, illiq; detur, & adhibeatur talis, & tanta fides, qualis, & quanta dictis originalibus litteris Apoſtolicis, & Breuibus ſuperius inſertis, & cum præſenti Tranſumpto auſcultatis, & collationatis, data fuit, & adhibita,

daturque, & adhibetur, ſeu daretur, & adhiberetur, ſi ipſæ originales litteræ, & Breuia in medium exhibitæ fuiſſent, aut oſtenſæ, ac exhiberentur, & oſtenderentur: noſtramq; , & dictæ Curiæ iudiciariam, & ordinariam auctoritatem pariter, & decretum interpoſuimus, ac per præſentes interponimus. In quorum omnium, & ſingulorum fidem, & teſtimonium præmiſſorum præſentes noſtras litteras exinde fieri, & per Notarium infraſcriptum ſubſcribi, ſigilliq; dictæ Cameræ Apoſtolicæ, quo in ſimilibus vtimur, iuſsimus, & fecimus appenſione communiri. Datum Romæ in Aedibus noſtris, ſub anno à natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo ſexageſimo octauo, Indictione vndecima, Die verò vigeſima tertia menſis Octobris, Pontificatus Sanctiſsimi in Christo Patris D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Tertio, præſentibus ibidem diſcretis viris Dominis Gaſpare Taydetti Clerico Gebennen. diœc. & Ioanne Antonio curſo Comenſe, dictæ Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Notarijs, Teſtibus ad præmiſſa vocatis, adhibitis, atq; rogatis. Errata ſic emendāda ſunt, iuxta collationē cū litteris Originalibus factā. Pagina 6. Verſu 21. formā, lege normā. Pag. 32. 16. ſint, quod, lege fuerint, quod. Pag. 33. 13. Apoſtolicā, lege prædictam. Pag.

41. 15.

44. 15. Romana, lege Romã. Pag. 47. 20. aggrauari, lege aggrauare. Pag. 48. 4. prædictã, lege præfatã. Pag. 48. 16. poſt, relaxationis, deſunt hæc: exhortationis, rogationis, mandati, & derogationis. Pag. 50. 8. reſpectiue: abundat. Pag. 56. 23. cui quidem, lege cui quidem Præpoſito. Pag. 59. 17. Sacietatem, lege Societatẽ. Pag. 66. 22. diſpenſandis, lege diſpenſandi. Pag. 67. 1. quãtum lege, & quantum. Pag. 69. 17. duobus etiam, vel: lege duobus, vel. Pag. 69. penultimo: omnibus, lege ac omnibus. Pag. 71. 13. ac Prouincialibus, lege, ac in Prouincialibus. Pag. 74. 16. conſtruere, ac ædificare, lege, conſtrui, ac ædificari facere. Pag. 74. 17. conſtitutionibus, lege conſtructionibus. Pag. 74. vltimo, poſtea, lege, & poſtea. Pag. 75. 5. Mendicantium, lege etiam Mendicantium. Pag. 78. 22. Pontificalis, lege Pontificali, Pag. 88. ante penultimo, perſonas, lege per Nos: Pag. 89. 5. etiam innouatis, lege, et innouatis. Pag. 94. 13. eodẽ prædeceſſore, lege eodẽ Pio prædeceſſore. Pag. 94. 18. noſter: abundat. Pag. 94. 19. et, lege etiã. Pag. 97. ante penult. poſt, ceteriſq;, deſunt hæc: cõtrarijs quibuscũq;. Pag. 109. 2. cõſuetudinibus, lege & cõſuetudinibus. Pag. 109. 10. ad quorumuis, lege & ad quorumuis.

BC934903

rlcet
pagn
eent
u
uune
etre
te no
incipe
egnie
pamq;
agatur
luus sit
s Et
io. ij.
iehe
nt apli
itu
ut ut
auite
abiq
m es
hevi
inferi
Et
cu. b
uidiy
tuuo
tur pe
oiticos
o. nj.